

dagopeningen driestar-wartburg

24/25

DEEL 3

| Week 45-5

dagopeningen driestar-wartburg

WEEKTHEMA'S

- Week 45   Gelijkenissen
- Week 46   Week van het leven
- Week 47   De verloren zoon (1)
- Week 48   De verloren zoon (2)
- Week 49   Abraham (1)
- Week 50   Abraham (2)
- Week 51   Advent
- Week 2   Brieven in Openbaring (1)
- Week 3   Brieven in Openbaring (2)
- Week 4   LOB
- Week 5   (On)geloof

Waarom gelijkenissen?

Gelijkenissen in de Bijbel, je kunt er vast wel een aantal opnoemen die je al vaak hebt gehoord en gelezen. Afhankelijk van het feit of je de heel korte als aparte gelijkenissen ziet of niet, telt de Bijbel er veertig tot vijftig! Maar wat zijn gelijkenissen nu eigenlijk precies? De gelijkenissen van de Heere Jezus zijn verhalen met een verborgen les. Deze verhalen kun je in het dagelijks leven zien en herkennen. Ze gaan bijvoorbeeld over landbouw, gerechtigheid, hebzucht en liefde. Het zijn vaak eenvoudige verhalen, maar ondertussen zitten er diepe en geestelijke waarheden in verstopt. Jezus probeert met het geven van de vaak voor ons bekende voorbeelden ons ook nú nog de geheimen van het 'Koninkrijk der hemelen' te leren. Met die uitdrukking beginnen namelijk veel van de gelijkenissen: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan (is zoals)...

Wat bedoelt de Bijbel daar eigenlijk mee: het 'Koninkrijk der hemelen', ook wel genoemd het 'Koninkrijk van God'? Om te begrijpen wat de Heere Jezus hiermee bedoelt, moeten we terug naar het begin van de Bijbel. *'In den beginne schiep God de hemel en de aarde.'* Hij is de Schepper van en Koning over alles, over hemel en aarde. Maar er is opstand gekomen in de hemel. En de duivel wist de mens te verleiden om ongehoorzaam te zijn aan zijn Schepper. Ook al is God nog steeds Koning over alles, toch erkennen de duivelen en de mensen God niet meer als koning. Ze leven dus in opstand tegen de Koning. Sindsdien is er strijd op aarde. Strijd tussen aan de ene kant de duivel en zijn volgelingen, en de andere kant God en Zijn volgelingen, dat is de Kerk van God. Maar God heeft al aan het begin beloofd dat die strijd gewonnen zal worden door een verre nakomeling van Adam: de Heere Jezus (Genesis 3 vers 16).

God is bezig Zijn koningschap over de wereld terug te krijgen. Hij verovert het bezette gebied weer terug. Daarbij moet de duivel steeds een stap terug doen. Ieder die tot geloof in de Heere Jezus komt, is weer een stukje teruggewonnen terrein: iemand die bij het Koninkrijk van God hoort en God als Koning erkent. De beslissende slag is gevallen toen Gods Zoon naar de aarde kwam (Kerst), Zijn leven gaf aan het kruis en opstond uit de dood (Goede Vrijdag en Pasen). Daarom kan Jezus in de Evangeliën zeggen: het Koninkrijk der hemelen is gekomen. Gods koninklijke heerschappij breekt meer en meer door.

Over dát Koninkrijk willen de gelijkenissen ons iets leren. Hopelijk behoren wij dan niet bij hen die Jezus typeert als 'zij die ziende niet zien, en horende niet horen, en ook niet verstaan' (vers 13). Je kunt blijkbaar de bekende verhalen horen en ze tegelijkertijd niet begrijpen. Bid of de Heilige Geest dat anders wil maken, steeds weer en steeds meer!

Middagdeelte: we lezen de gelijkenis van de dwaze en de wijze bouwer.

Om met elkaar over door te praten:

Welke gelijkenis is jou in je leven tot nu toe het meest bijgebleven? Waarom?

Lees samen Zondag 52 van de Heidelberger Catechismus, vraag en antwoord 128 ('Want van U is het Koninkrijk, en de kracht en de heerlijkheid'.) Waarom is dat een goede en gepaste afsluiting van het 'volmaakte gebed', van jÓuw gebed?

Niet blij en niet bedroefd over het Evangelie

Misschien is het een herkenbare situatie... Als je uit de kerk komt, zegt je vriend(in). 'Pfft, wat een lange dienst was dat. De dominee van vandaag heeft alleen maar samengevat wat er in de Bijbel stond en niet eens eigen voorbeelden gegeven.' Of andersom: 'De dominee gaf veel voorbeelden uit de praktijk, maar heeft het gelezen Bijbelgedeelte niet goed uitgelegd. Ik had wel wat meer diepgang gewild.' Wie eerlijk is, moet toegeven dat we allemaal wel eens zulke gedachten hebben gehad of deze ook richting anderen hebben geuit. Vaak hebben we allemaal wel een mening over de preek en een beeld van hoe een kerkdienst eruit moet zien. En geef toe, eigenlijk vinden we het nooit helemaal goed en hebben we altijd wel commentaar. We lijken soms op die mensen waar Jezus het in het gelezen Bijbelgedeelte over heeft.

Jezus vertelt over kinderen op het marktplein. Dáár lijken Zijn hoorders volgens Hem op: op zeurende kinderen die nergens zin in hebben. Bij vrolijke muziek willen ze niet dansen. Maar bij het spelen van treurige muziek en het zingen van klaagliederen willen ze ook niet huilen. Ze wisselen steeds van het ene naar het andere spel, maar steeds weer bevalt het hun niet. Jezus legt dit voorbeeld nauwkeuriger uit. Johannes de Doper at geen brood en dronk geen wijn. En dat deed hij ter ere van God. Mensen om hem heen vonden dit maar vreemd. Volgens hen had hij een demon, een kwade geest in zich.

De Heere Jezus Zelf eet juist wél brood en drinkt wijn. Misschien denk je: de mensen zullen dit wel waarderen. Maar nee, mensen om Hem heen zien Hem als 'een vraatzuchtig mens en een drinker, een vriend van tollenaars en zondaars'. Jezus' hoorders blijken mensen te zijn die niet willen geloven. Allerlei redenen bedenken ze om maar bij God en Zijn Christus vandaan te blijven. Ze zijn het niet eens met de gewoontes en de stijl van Johannes, maar ook niet met die van Jezus. Een preek over de wet bevalt hun niet. Maar eentje over het Evangelie ook niet.

Pas op! Als jij ook zo'n houding hebt en houdt (kijken naar en bekritisieren van anderen, zelfs het bekritisieren van Jezus' boodschap) kun je niet tot geloof komen! Iedereen die écht luistert, zal de stem van God horen en herkennen, ook al vind je de stijl van de spreker misschien op dat moment niet zo fijn.

Een praktische les uit deze gelijkenis: als jij weer eens zo'n moment hebt dat je de spreker het liefst iets anders had willen horen zeggen, richt je dan op Gods boodschap, op Zijn Woord! Vraag je af: wat kan ik van deze gelijkenis en/of van dit Bijbelgedeelte leren? Hoe kan ik dit in mijn eigen leven toepassen? Vraag God in je gebed om hulp, om Zijn Heilige Geest. Die kan je echt laten luisteren en gehoorzamen!

Middaglezing: Jezus vergelijkt gelovigen met kinderen; voor hén is het Koninkrijk van God!

Om met elkaar over door te praten:

Bij de lunchpauze lezen wij een gedeelte uit Lukas 18, waarin Jezus ons leert dat kinderen niet gehinderd mogen worden om tot Hem te komen. Wij mogen en moeten het Koninkrijk van God als een kind ontvangen.

Hoe zou je dit kunnen koppelen aan het vanmorgen gelezen Bijbelgedeelte en de thema's 'oordelen' en 'onbevangen-zijn als een kind'?

Open oren en een open hart

Jezus noemt in deze gelijkenis vier plekken waar de boer het zaad strooit. De vier plekken zijn op het eerste gezicht met elkaar te vergelijken: in alle situaties valt het zaad namelijk op de grond – zoals het hoort. En ál het zaad is ook even goed! De boer gaat er tijdens het zaaien daarom vanuit dat er uiteindelijk iets zal groeien en bloeien. Maar het zaad langs de weg wordt opgegeten door vogels. En daar waar het zaad op een rotsachtige plek valt, komt het eerst wel goed op. Maar later wordt het door het zonlicht verschroeid, omdat het geen wortels heeft. En dan is er nog het zaad dat tussen de distels valt. Daardoor wordt het verstikt. Je leest dat er uiteindelijk maar één plek is waar het zaad goed ontkiemt en goed blijft groeien: daar waar de zaaier het zaad in de goede grond heeft laten vallen. Het bezaaien van een akker is voor veel mensen in Jezus' tijd een herkenbare bezigheid. Er zullen zeker mensen naar deze gelijkenis geluisterd hebben die zelf ook regelmatig dit werk hebben verricht. Misschien zijn er wel hoorders die net terugkomen zijn van het land. Voor ons is dit beeld niet alledaags, want tegenwoordig wordt er machinaal gezaaid. Een boer die over zijn akker loopt en het zaad met zijn handen uitstrooit, is verleden tijd.

Eergisteren ging het over het bekritisieren van mensen en sprekers. En daarmee zoek je als hoorder steeds een uitvlucht, zodat je je aan Gods Woord kunt blijven onttrekken. De praktische les was: we moeten ons richten op wat God ons persoonlijk te zeggen heeft. Daarvoor is het nodig om goed te kunnen luisteren naar de stem van God. Maar hoe doen we dat eigenlijk? Hoe luister ik? Laten we Gods woorden langs ons heen glijden en laten we zo het goede zaad door de vogels wegpikken? Of **lijkt** het of we naar Gods boodschap luisteren, maar het is alleen maar de buitenkant? Om zo te proberen op andere mensen goed over te komen (het zaad op de rotsachtige grond)? Of doen we misschien niet eens meer ons best om écht te luisteren, zodat er geen enkel woord meer bij ons binnenkomt (het zaad verstikt tussen de distels)?

Gelukkig is er nog een vierde categorie hoorders: het zaad dat in de goede aarde valt. Het betekent dat je écht luistert, en gehoorzaamt, door Gods Heilige Geest. Bij elke gelegenheid die zich voordoet om Gods Woord te horen, bid je of je Hem steeds beter mag leren kennen. Je neemt de woorden van de Heere Jezus op, en past die toe in je eigen leven.

Vind jij jezelf een slechte luisteraar? Vindt God jou een slechte luisteraar? Doen de woorden van de Heere Jezus je iets? Of maakt het je sowieso allemaal niet uit? Haak jij af als er iets ergs gebeurt in je leven? Of luister je juist op zo'n moment naar God? Misschien vind je het moeilijke vragen. Vraag God dan om hulp, juist ook bij het luisteren! Vraag God om naar jouw gebed te luisteren en het te verhoren.

Vraag Hem hoe je mag en moet leven, en vraag Hem te helpen om trouw te zijn. Dat lezen we in het middagedeelte en dat hebben we vanmorgen al gezongen (Psalm 86): *'Leer mij, HEERE! Uw weg; ik zal in Uw waarheid wandelen; verenig mijn hart tot de vreze Uws Naams.'*

Om met elkaar over door te praten:

Wat belemmert jou om goed te luisteren naar Gods Woord, naar de preek? Wat kun je hieraan doen, of wat kan jou hierbij helpen?

Het zaad dat in de goede aarde valt, betekent dit: je luistert écht, en gehoorzaamt, door Gods Heilige Geest. Bij elke gelegenheid die zich voordoet om Gods Woord te horen, bid je of je Hem steeds beter mag leren kennen. Je neemt de woorden van de Heere Jezus op, en past die toe in je eigen leven.

Bespreek met elkaar: óf en in hoeverre lijkt jij hierop?

Verloren en gevonden; en daarom blijdschap!

'Heb jij mijn sleutels gezien? Ik heb ze het vorige uur nog gezien, maar nu zijn ze weg.' Je herkent zo'n situatie vast wel. Wat vervelend als je iets kwijt bent! Op school kijk je voor je sleutels dan bij de gevonden voorwerpen. En wat ben je dan blij als je daar jouw sleutelbos ziet liggen! Soms ligt de vindplaats iets minder voor de hand en moet je alle lokalen langs waar je die dag bent geweest. En als je ze dan tóch vindt, wat een opluchting! Hoe blij ben je dan! Nu is het natuurlijk heel vervelend om je sleutels kwijt te zijn. Maar dat is ook weer niet het allergenste. Moeilijker wordt het al als je buurvrouw verdrietig door de straat loopt en posters opplakt met een foto van haar vermiste hond. Of misschien weet je wel een voorbeeld uit je eigen kindertijd, toen je ouders je in een drukke mensenmassa uit het oog verloren en jij ook hén kwijt was. Je ouders maakten zich vast enorme zorgen. En jij werd uiteindelijk ook bang toen je besepte dat je verdwaald was.

Waarschijnlijk heb je de gelijkenissen van het verloren schaap en van de zilveren penning al vaak gehoord.

Een herder met veel schapen, honderd zelfs, raakt één schaap kwijt. Natuurlijk gaat hij dat beest zoeken. Zeker, hij heeft nog 99 andere schapen over. Maar hij geeft zóveel om dat ene schaap dat de weg kwijt is. Hij denkt aan het arme beest dat ergens angstig en blatend rondloopt. Daar heeft hij álles voor over, om het terug te krijgen. En heeft hij het eenmaal gevonden, dan is er feest. De herder is onnoembaar blij met zijn teruggevonden schaap! Net zoals de vrouw blij is als ze in haar huis de zilveren penning vindt die ze kwijt was.

Precies zó denkt God ook over ons, over Zijn in zonden gevallen en kwijtgeraakte schepselen. Zijn hart brandt van liefde om het verlorene terug te krijgen.

Lees en overdenk die bekende tekst uit Johannes 3 nog maar eens: *'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe'* (vers 16). Wij mensen dwalen van huis uit (sinds Genesis 3) als verdwaalde schapen over deze aarde. Maar als we ons door God laten vinden, wordt er feest gevierd in de hemel. *'Alzo, zeg Ik ulieden, is er blijdschap voor de engelen Gods over een zondaar, die zich bekeert'* (Lukas 15 vers 10). Voor God zijn we niet zomaar een gevonden voorwerp. Nee, Zijn zondaarsliefde in Jezus Christus is onpeilbaar diep. Hij wil dat wij ons door Hem laten vinden.

Misschien herken je je ook wel een beetje in dat angstige schaap, dat ontdekt heeft dat hij zijn herder en ook de rest van de kudde kwijt is. Je weet niet wat je moet doen. Bid dan, al voel je je nog zo zondig, slecht, ongeschikt, zwak en eenzaam. Vraag God of hij jou wil vinden en vast wil houden.

De Heere Jezus is er ook voor tollenaars zoals jij, zoals we in het middagedeelte zullen lezen. Vraag om vergeving, en je zult ervaren dat deze er is. *'Maar neen, daar is vergeving. Altijd bij U geweest'* (Psalm 130).

Om met elkaar over door te praten:

Heb jij wel eens geprobeerd je voor God te verstoppen? Hoe en wanneer? Hoe voelde dat?

Heb jij je wel eens beter gevoeld dan iemand anders? Hoe denkt de Goede Herder daarover? Ben je daarmee een geschikt voorwerp om je door Hem te laten vinden? Waarom wel/niet?

God en het leven!

Ik loof U omdat ik ontzagwekkend wonderlijk gemaakt ben; wonderlijk zijn Uw werken, mijn ziel weet dat zeer goed. Psalm 139:14

Leven! Wat is leven? Dat is best moeilijk om onder woorden te brengen. De week denken we na over het leven in de zgn. week van het leven. Elke dag moeten we over het leven nadenken. Leven. Wonderlijk hoe het ontstaat. Hoe dan? We geloven dat God hét Leven is en het leven geeft! God is de oorsprong van het leven. God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest in Wiens Naam je ook gedoopt bent! We hebben het gezongen vanmorgen: Voordat er iets begon te leven was alles al in Uw boek geschreven. God heeft alles geschapen in zes dagen en op de zesde dag het pronkjuweel op de schepping: de mens! Naar Zijn evenbeeld! God blies het leven in Adam en zo werd de mens een levend. Wij hebben een lichaam en ziel die zeer hecht met elkaar verweven zijn. Zolang een mens leeft blijven die twee, lichaam en ziel verenigd. Het leven kenmerkt zich door te ademen, voeden, uitscheiden, bewegen, groeien, waarnemen en voortplanten.

En ziet het was zeer goed! Dat zei de grote Schepper nadat Hij de mens geschapen had. Hoe kostbaar is het leven. Hoe wonderlijk en verbazingwekkend. Er zijn geen woorden voor toch? Heere, wij loven Uw grote Naam voor het leven!

Helaas is door de vreselijke zondeval de dood gekomen. Die hoort er niet bij! De dood is de vijand van het leven. Een vijand waar ieder mens het tegen moet afleggen. Door de zonde de dood en al haar vreselijke gevolgen zoals ziekte, verdriet, pijn, enz. enz.

Door die vreselijke zondeval is de mens van God afgefallen en is God een vreemde geworden voor de mens. Niet onder woorden te brengen! Hoe diep is onze val. God kwijt en een vijand van Hem Die goede God geworden. Tot alles in staat! Laat Ons mensen maken sprak God en nu zegt de gevallen mens: Wij gaan dat zelf doen. Wij beslissen over leven en dood. We zien het in het vreselijke van abortus en euthanasie. Het leven, door God gegeven zodra de conceptie plaatsvond tussen een man en vrouw binnen de band van het huwelijk, door de mens vermoord in de moederschoot. Ook in ons land ruim 32.000 levens! Wereldwijd ongeveer 42 miljoen! Ons gebed mag dagelijks zijn: O grote God ontferm U zich over het ongeboren leven! Bekeer en breng tot inzicht zij die eraan meewerken!

God gaat door met Zijn grote plan. Er zal een schare van mensen zalig worden die niemand tellen kan. Ook zullen daar ongeboren levens bij zijn. Hoe dat allemaal zal zijn weten we niet maar Johannes zag ze als het ware staan de kleinen en de groten. De kleinen voorop. Daar boven juicht een grote schaar, van kinderen voor Gods troon! Bid elke dag voor het ongeboren leven. Verwonder je over het leven. God heeft het leven gewild en gegeven. Ook jij bent uniek, geschapen niet voor jezelf maar voor de Schepper Zelf. De nieuwe geboorte uit en door God geeft je dat echte inzicht. Leven uit Hem, door Hem en tot Hem!

Om met elkaar over door te praten:

Hoe wonderlijk is het leven! Spreek met elkaar over Gods wonderlijke werk en wat de mens er mee gedaan heeft en doet.

Zou je niet een keer mee lopen in de mars voor het leven? Als je het een keer gedaan hebt probeer je elke keer te gaan!

Gij zult niet doodslaan. Exodus 20:13

Leven. Door God gegeven. Hij gaf en geeft de ademhaling en dat om te leven, lieven en te loven. Dat is gelijk het doel en de zin van het leven zoals God het heeft bedoeld. Met Calvijn belijden wij dat ieder mens ontelbare wonderen in zichzelf kan vinden. Wat een geheimen en onvoorstelbaars bevat ons lichaam al niet.

Hoeveel cellen telt ons lichaam? Het menselijk leven begint met één bevruchte eikel, maar daarna gaat het aantal cellen razendsnel omhoog. We tellen er tegen dat we volwassen zijn zo'n 30 tot 37,2 biljoen — of dus meer dan 30.000 miljard. Ter vergelijking: onze melkweg telt 'maar' 100 miljard sterren. We zouden zo door kunnen gaan. Duizelingwekkend! Wat is onze God toch oneindig groot en almachtig!

Ons lichaam is onderworpen aan een drievoudige dood. Onze ziel is onsterfelijk. Het is bij de dood niet afgelopen zoals velen in onze dagen propageren. O nee, ten diepste begint het dan pas....

God heeft dus het leven gegeven en in Zijn heilzame geboden staat er dan ook dat het leven voor God heilig is. Niet alleen mag je niet doden maar God wil het leven beschermen. De mens is rentmeester ook van zijn eigen lichaam en leven. Maar ook tegenover onze naaste heeft ieder te taak om elkaar lief te hebben zoals we onszelf liefhebben. Als iemand een ander doodt ontnemt hij de ander de adem die God gegeven heeft.

Zo vraagt God Zelf dus dat wij respect hebben voor het leven door Hem gegeven. Abortus provocatus is dus moord. De mondige en autonome mens denkt dat hij het leven in eigen hand kan nemen. Zelf bepalen wat gekwalificeerd en zinvol is. pure heidense gewoonte. Vreselijk dat er ook in ons land sinds 18 december 1980 abortus gelegaliseerd is. Vreselijk! Hoe velen miljoenen zijn er al niet legaal omgebracht! Zonde die roepen tot God!

Op allerlei manieren worden er levens afgebroken en vermoord in de moederschoot. In Nederland tot 24 weken..

Ook de zogenaamde morning-afterpil kan wel degelijk abortief werken! De seksuele revolutie is in vloedgolven over ons land gegaan en golven nog steeds over ons en onze jongeren heen.

En abortus is als het ware een brug naar euthanasie. Ook euthanasie is gelegaliseerd in ons land. De wet is met een parlementaire meerderheid van D66, VVD en PvdA vastgesteld op 12 april 2001. Een jaar later traden de wetsregels in werking, op 1 april 2002.

Als we dit op ons in laten werken mogen we zeker inkeren en wederkeren tot onze God. Onze stem laten horen en het goede voorbeeld gevend. Smekend of de Heere nog een terugkeer wil bewerken ook in ons land en onder ons volk.

Om met elkaar over door te praten:

Is de evolutietheorie niet vreselijk dwaas als zij ontkent dat er een Schepper is?

Wat zouden wij kunnen doen voor het ongeboren leven?

En u heeft Hij, dat is God, levend gemaakt! Efeze 2

De week van het leven. We schreven gisteren al dat door de zondeval de mens de dervoudige dood over zich heen heeft gehaald. Ieder mens moet eenmaal sterven. Ieder mens is van nature geestelijk dood. Dat is een actieve dood. Dat wil zeggen dat God ons niets meer zegt. We hebben God niet lief. Alles draait om onszelf. Ons eigen IK hebben we lief en voor onszelf doen we alles. God? Wijk van mij want aan de kennis van Uw wegen heb ik geen zin. Dat is niet zwaar maar waar! De Bijbel onderwijst ons er helemaal in. Jezus zegt in Johannes 5: Doden zullen horen de stem van de Zoon van God en zij zullen leven. Als dat wonder van de levendmaking niet in ons leven is gebeurd dan komt eenmaal de eeuwige dood. Eeuwig van God gescheiden. Eeuwig zonder God, zonder hoop, zonder uitzicht. Eindeloze ellende en jammer. Jezus zegt: Daar zal weinig zijn en tandengeknars.

Toen John Bunyan Christen die in stad Verderf woonde liet zien welk een vreselijke toekomst hem wachtte als hij onbekeerd en ongelovig zou sterven en het welverdiende oordeel van God hem zou treffen riep Christen heel hard, terwijl hij zijn vingers in zijn oren deed: Leven, leven ik wil leven! Christen werd de weg gewezen naar de enge poort en naar het kruis van Jezus. Machtig mooi beschrijft Bunyan dit in de christen- en christinnenreis. Neem en lees zou ik zeggen. Naast de Bijbel, die staat met stip bovenaan! het meeste gelezen boek.

Leven. Geestelijk leven. Leven dat nooit meer sterft. Levend gemaakt. Een daad van God dus. Hoe? Onder en door Zijn Woord en de kracht van de Heilige Geest. Leven. Wonderlijk iets. Het ware geestelijke leven is een nog groter wonder dan de schepping!

Leven. Leef jij? Leef jij echt? Levend gemaakt door Woord en Geest. Vrucht daarvan is het geloof in Christus. Dan ben je een leerling van Jezus geworden. Het leven van een christen is een stervend leven. In navolging van Christus. Sterven in die zin van alles wat niet tot Gods eer is, wil ik niet meer. Dat moet weg. De Bijbel spreekt van een gekruisigd worden van ons zondige vlees! Een levenslange les. Maar: Het leven overwint! Zoek Jezus en leef!

Om met elkaar over door te praten:

Ons doopformulier schrijft: Het leven buiten jezelf zoeken. Wat betekent dat en hoe doe je dat?

Waarom is de herschepping nog een groter wonder dan de schepping?

Sterven om te leven!

Ja, gewis, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek, vuilnis te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen. Filippenzen 3:8

Wat een levensgroot wonder als Christus ons alles is geworden! Wat denk jij van Christus? Zijn jouw gedachten vol van Hem? Is Jezus een werkelijk Persoon voor jou geworden? Alle andere zaken buiten Jezus zijn ten diepste zinloos. Vodden, vuilnis. Drek dat betekent letterlijk in het Grieks: uitwerpselen van een hond.

Spurgeon schrijft over de parelzoeker het volgende: *Dewelke hebbende één parel van grote waarde gevonden... Matthéüs 13:46a*

De koopman vond geen kostbare parels, maar de ene parel dié hij vond had oneindig veel meer waarde dan alle andere kleine parels waar hij voorheen naar had gezocht. En voor deze ene parel had hij al zijn andere parels over. Die móést hij hebben. Het is groot als de Heere in ons hart geeft dat we zeggen: 'Ik zie dat in Christus alles te vinden is wat ik nodig heb. In Hem is vergeving, heiliging, genade om standvastig te zijn in het goede en Hij kan mij geschikt maken voor de hemel. Hé m moet ik hebben.' De eerste eigenaar van de parel was bereid deze te verkopen aan de koopman. De Heere verkoopt Zijn genade niet, maar Hij schenkt Christus uit enkel genade. Toch wordt in deze gelijkenis het verkrijgen van Christus voorgesteld als een 'koop'. Als jij ernaar verlangt om Christus te bezitten, dan is dat mogelijk als jij de voorwaarden van God aanneemt. Heb jij Hem gevonden Die de banier draagt boven tienduizend? Is Jezus jouw gans begeerlijk?

Kun jij zonder Jezus Christus niet gelukkig zijn? Dan zal Hij direct jouw deel zijn. Als jij Hem begeert omdat in Christus alles is wat jouw ziel nodig heeft, en je bidt: 'Ik wil dit huis van het gebed niet verlaten vóórdát Christus de mijne is', dan staat niets jou in de weg om deze Parel in je bezit te krijgen.

Het is van tweeën één. Christus is jouw Alles of Hij is niets voor je. Een tussenweg is er niet. Wat let je om tot Hem te gaan? Je wapens ingeleverd. Hijs de witte vlag en smeeK Hem om genade en liefde. Hij is duizend keer gewilliger om jou te vergeven dan jij om erom te vragen.

Om met elkaar over door te praten:

Waarom zou een mens verloren gaan terwijl er zoveel genade en leven is in Jezus Christus?

Waar moet een mens aan sterven om te leven uit Jezus Christus?

Het beste komt nog!

Want het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin. Filippenzen 1:21

De week van het leven. We hebben bij het wonder van het leven stilgestaan. Het natuurlijke leven en het geestelijke leven. Beiden wonderen van Gods almachtige scheppende hand. Paulus getuigt in deze tekst dat het leven voor hem Christus is. Buiten Jezus is geen leven maar een eeuwig zielsverderf.

Iemand dichtte eens:

Jezus, leven van mijn leven, Jezus, dood van mijne dood,
die voor mij U hebt gegeven, in de bangste zielenood,
opdat ik niet hoop'loos sterven, maar Uw heerlijkheid zou erven,
duizend, duizend maal, o Heer', zij U daarvoor dank en eer!

Dat is nu een ware christen. Leven zoekt leven. Allereerst in Christus. Stille tijd om met Hem te zijn. Heb je dat? Leven zoekt ook leven bij een ander om samen te spreken over je Liefste! Om Wie Hij is, de schoonste aller mensenkinderen. Over Zijn lijden en stervende liefde aan het kruis. Wat het Hem gekost heeft om het Leven te verwerven. Hij Die dood is geweest maar LEEFT tot in alle eeuwigheid. Ik leef en jij zult ook leven. O dat machtswoord van Hem!

In Ezechiël 16 schrijft de profeet het zo machtig: Als God voorbij gaat en het uitroept: Leef, ja Leef!

Dan verlang je altijd naar Hem Die jou het Leven gaf. Dan verlang je bij tijden en ogenblikken eeuwig bij Hem te zijn. Nooit meer zondigen. Nooit meer de dood en al haar vreselijke gevolgen. Vol van HEM! Vol van de liefde van de Vader, van de liefde van de Zoon, vol van de liefde van de Heilige Geest. Zou je er geen zin in krijgen?

6 Zoek de HEERE, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is.

7 De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot de HEERE, zo zal Hij Zich Zijner ontfermen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldig.

8 Want Mijn gedachten zijn niet uw gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de HEERE.

Om met elkaar over door te praten:

Het beste komt nog of het slechtste komt nog... spreek hier eens over.

Wat is jouw hoop voor de toekomst?

Wie is Jezus Christus voor jou?

De verloren zoon: De vader staat centraal

De komende weken gaan we nadenken over wat misschien wel de bekendste gelijkenis is: die van de verloren zoon. Deze gelijkenis heeft de eeuwen door al heel wat pennen en penselen in beweging gebracht en ook veel dichters geïnspireerd*). Rembrandt doet in zijn wereldberoemde schilderij 'De verloren zoon' iets opmerkelijks. Deze schilder, bekend om zijn spel met licht en donker (denk maar aan 'De Nachtwacht'!), laat het licht vooral op het midden van het tafereel vallen. Daar zien we de vader en de zoon. De omstanders zijn door het donker eromheen nauwelijks zichtbaar. Hoewel, ook op het gezicht van de oudste zoon valt het licht. Daaruit kunnen we trouwens iets leren: we moeten bij deze gelijkenis ook op die oudste zoon letten! Het zou zomaar kunnen dat je op hém lijkt.

Terug naar het licht in Rembrandts schilderij. Ook de belichting van vader en zoon verschilt. Het gezicht van de vader krijgt namelijk het meeste licht. Wie het schilderij ziet, merkt dus meteen om wie het gaat. Het gaat om de vader. De felle glinstering op zijn gezicht trekt alle aandacht. Hopelijk zal het de komende weken in de dagopeningen ook zo zijn. Het gaat in deze gelijkenis om God, uitgebeeld in die vader. Hij is onze Schepper, de Vader van onze Heere Jezus Christus. En Hij wil door Christus' verdienste een Vader voor zondaren zijn. Alle aandacht dus voor Hem, Hij is dat waard. Alleen als we op Hem letten, zullen de dagopeningen ons tot zegen zijn.

Vandaag lezen we de gelijkenis zelf nog niet. De Heere Jezus vertelt in dit hoofdstuk drie gelijkenissen. Eerst die van het verloren schaap (vers 3 t/m 7) en daarna die van de verloren penning (vers 8 t/m 10). Die twee zullen we in de middaglezingen aandacht geven.

Na die twee volgt dan die van de verloren zoon, de langste van de drie. De eerste verzen maken ons duidelijk waarom Jezus hier deze gelijkenissen vertelt. Op Zijn reis naar Jeruzalem komen tollenaars en zondaren om Hem te horen (vers 1). Natuurlijk roept dat de reactie op van de farizeeën en Schriftgeleerden (vers 2). Ze verwijten Hem de omgang met die in hun ogen verachtelijke mensen. Jezus laat in deze gelijkenissen zien dat Hij de zonden en een zondige levenswijze afkeurt. Maar tegelijk toont Hij Zijn liefdeshart. Laat Hij zien het hart van Zijn Vader dat brandt van liefde voor zondaren zoals jij en ik. Hij zoekt het verlorene.

De volgorde van de drie gelijkenissen is geen toeval. Er is sprake van een climax. Het verloren schaap is er een van de honderd. De verloren penning is er een van de tien. En de verloren zoon is er één van de twee. Zo spitst de boodschap van de Heere Jezus zich toe. Je bent óf zoals die oudste zoon óf zoals die verloren zoon. Het is één van tweeën. Er zijn geen drie wegen maar twee wegen. Of-of en niet en-en!

Onze God is een Drie-enig God. Je bent ook gedoopt in Zijn Naam: God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. In deze drie gelijkenissen valt het licht op elk van de Personen. Zo komen deze heerlijke woorden van Jezus tot ons. Hij vertelt wie Zijn Vader is in deze gelijkenis. Een Vader Die wacht op zondaren. De Zoon is afgebeeld in de Herder Die verloren schapen(mensen) zoekt en roet. De Heilige Geest Die van beiden Personen uitgaat en zoekt en vernieuwd. Wat is zalig worden toch een wonder van een Drie-enig God vind je niet!

De Psalm is zeer sprekend over wie nu de Heere is voor zondaren!

De Nederlandse Geloofsbelijdenis verwoord prachtig Gods opzoekende zondaarsliefde!

Om met elkaar over door te praten:

De gelijkenis van de verloren zoon', zo noemen we deze gelijkenis. Hoe zouden we de deze gelijkenis bijvoorbeeld ook kunnen benoemen? Wie staat er centraal?

Van de drie gelijkenissen uit Lukas 15 zijn de eerste (van het verloren schaap) en de laatste (van de verloren zoon) waarschijnlijk de bekendste. Welke van die twee spreekt jou het meeste aan? Waarom?

De verloren zoon: Bij de vader weg, dus de ellende begint

In Lukas 15 staan dus drie gelijkenissen. Laten we eerst even stilstaan bij dat spreken in gelijkenissen. In de eerste hoofdstukken van Markus lezen we over de eerste tijd van Jezus' optreden en bediening. En al in Markus 4 staat dat Jezus 'hun veel dingen leerde door gelijkenissen', zelfs dat Hij 'zonder gelijkenis niet tot hen sprak.' Voor de Heere Jezus waren gelijkenissen dus een volkomen natuurlijke manier van spreken, kenmerkend voor Zijn stijl van onderwijs. Ook voor ons zijn ze dus belangrijk en veelzeggend.

Gisteren stelden we in de dagopening al vast dat de drie gelijkenissen uit Lukas 15 zich toespitsen. Het verlorene wordt namelijk per gelijkenis unieker. Eerst is het één van de honderd (het schaap), vervolgens één van de tien (de penning). En de verloren zoon ten slotte is er één van de twee.

Maar de climax gaat nog dieper. Per gelijkenis wordt het verlorene ook anders. In de eerste gelijkenis is het verlorene nog een dom dier, een schaap. Daar is sprake van onbedachtzaamheid. In de tweede gelijkenis is het verlorene iets wat volkomen willoos en passief is: een ding, een penning. Maar vandaag lezen we over een méns, iemand die na een weloverwogen plan het huis van zijn vader verlaat. 'Een zeker mens had twee zonen.' En daarmee komt het heel dichtbij. Het gaat over een mens, begiftigd met een wil en een goed verstand. Het gaat nu dus over jou en mij!

De jongste zoon wil alvast zijn deel van de erfenis hebben. Op zich is daar niets op aan te merken. In die tijd kreeg de oudste zoon volgens de wet het familiebezit en kon daar ook blijven wonen. De jongste kreeg een bepaald bedrag als erfenis mee. Toch blijkt uit alles dat de beweegredenen van de jongste zoon niet zuiver zijn. Hij vindt het thuis te benauwd, te streng. Het toezicht van zijn vader is hij zat. Hij wil vrij zijn.

Misschien heb je altijd wel de gedachte gehad dat die jongste zoon het goed en slim heeft aangepakt. Nu kan hij de wijde wereld in, weg bij zijn vader en diens controle. Een aantrekkelijk idee, toch? Radicaal breken met de familietraditie en het geloof. En je denkt: pas veel later in de gelijkenis gaat het fout. Pas als zijn geld op is, die vrienden weg zijn en er honger komt. Dat zal mij niet overkomen. Maar dat is een heel verkeerde gedachte. De ellende begint namelijk al op het moment dat hij weggaat bij zijn vader!

Wat wil dit begin van de gelijkenis óns zeggen? Dat wij allemaal op de verloren zoon lijken, verdacht veel zelfs! Volgens Genesis 3 hebben wij mensen onze eigen vrijheid buiten het Paradijs gezocht. En dáár is dan ook meteen onze ellende begonnen. Weg bij God en los van God betekent ellende, verloren. De ellende in die ellende is dat we dat niet in de gaten hebben. We leven een goed en rijk leven, net als de verloren zoon in die eerste tijd. Maar als we los van de Vader leven en zo blijven leven, is het fout en gaat het fout. Voor eeuwig...

Gelukkig is er een Vader die ons met pijn in Zijn hart heeft zien vertrekken. Hij staat op de uitkijk. En de vader is de belangrijkste in de gelijkenis, zo liet Rembrandt ons gisteren zien.

De Psalm die we zingen is bijzonder gepast. (*'Hoe groot is 't goed, dat Gij zult geven / Hem, wiens oprechte geest / Op U vertrouwt, U vreest! / Hoe groot is 't heil, dat G' in dit leven...'*). *Dat 'goed' (bezit) is iets heel anders dan dat waarmee de verloren zoon op pad wil gaan ('Vader, geef mij het deel des goeds, dat mij toekomt')*.

De NGB verwoordt de erfzonde van ieder mens.

Om met elkaar over door te praten:

De ellende begint als je bij de Vader weggaat. Of beter: de ellende is begonnen toen we bij dé Vader zijn weggegaan. Herken je dat? Hoe? in je eigen leven? In de wereld om je heen?

Hij (God) staat op de uitkijk, de reden waarom Rembrandt de vader in de gelijkenis het volle licht geeft. Hoe blijkt dat in jouw leven?

De verloren zoon: Iemand die van huis wegloopt, loopt hard de verkeerde kant op

De jongste zoon heeft de buit binnen. Hij verzilvert zijn aandeel en een paar dagen later vertrekt hij. Met veel geld in zijn zak gaat hij de wereld in. *‘Weggereisd naar een vergelegen land’*, zo staat er. Zo ver mogelijk bij de vader vandaan! Ongetwijfeld zal hij daar vrienden hebben gemaakt. Dat gaat makkelijk als je veel geld hebt. Met hen feestte hij veel en ook heel lang, tot diep in de nacht. Kortom, hij leidt een losbandig en verkwistend leven.

Rembrandt heeft meerdere schilderijen van deze gelijkenis gemaakt. Eén ervan verbeeldt hoe die verloren zoon daar leeft in dat verre land. Rembrandt stelt zich de leefwijze van de jongste zoon voor als feestvieren in de herberg met een leuke dame op schoot. Drank en vrouwen, zo zou je kunnen zeggen. De oudste zoon zit er dus niet ver naast als hij dat later zegt (vers 29): *‘... die uw goed met hoeren doorgebracht heeft.’*

Blijkbaar was het toen niet anders dan nu. Denk aan het Bijbelboek Spreuken, waar op heel veel plaatsen voor de verleiding van de vrouw en voor sterkedrank gewaarschuwd wordt (zie bijv. Spreuken 20:1, 23:20, 21 en 33). Natuurlijk ging dat alles niet van de ene op de andere dag. Maar van het één kwam wel het ander. De zonde is een hellend vlak. Eenmaal het vaderhuis verlaten, gaat het van kwaad tot erger. Iemand die van huis wegloopt, loopt hard de verkeerde kant op. Het liefst vóór de anderen uit. Vaak harder dan iemand die al buitenshuis was. Herken je dat?

Maar aan alles komt een eind. Op een gegeven moment is het geld op. Het geld dat een goede bestemming had moeten krijgen, wordt door deze jongste zoon erdoorheen gejaagd. Het staat er heel aangrijpend: *‘En als hij het alles verteerd had...’* Dat *‘vergelegen’* land dat hem zo mooi leek, doet hem niets overhouden. Let wel, die situatie *‘alles verteerd’* gaat aan de hongersnood vooraf! Dat betekent dat hij er al helemaal *‘doorheen’* was nog vóór die hongersnood uitbrak. Blijkbaar heeft die goede tijd met veel geld en vrienden hem leeg achtergelaten.

Is dat niet een treffende illustratie bij de uitputting die de zonde met zich meebrengt? Ken jij mensen, ook in onze tijd, die ondanks hun aanvankelijk grote populariteit en rijkdom eigenlijk helemaal leeg zijn geworden? Zelfs zo leeg dat ze zich alleen nog maar aan drank of drugs vastklampen!

Dat het geld op is, geeft niet, zo moet hij eerst nog gedacht hebben. Mijn vrienden zullen mij wel helpen en wat te eten geven. Maar wat valt dat tegen! Ze laten hem nu in de steek. In de nood leer je je vrienden kennen, zo zegt een bekend spreekwoord. Ze bleken slechts zijn geld belangrijk gevonden te hebben. Denk aan Spreuken 12 vers 10b: *‘Maar de barmhartigheden van de goddelozen zijn wreed.’*

Tot overmaat van ramp komt er nog een hongersnood achteraan. Nu heeft hij geen eten en geen werk! Het vrije, autonome leven lachte hem zo toe. Hij zocht, ver bij de vader vandaan, iets wat het vaderhuis hem niet leek te kunnen geven. Maar uiteindelijk is hij een berooid en gebroken mens, iemand die bij de zwijnen terecht komt. *‘Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezén’* (Psalm 32 vers 5 berijmd).

De Psalm die het rooster vermeldt: dit vers laat ons het *‘trots gedrag van de bozen’* zien. Zó is de verloren zoon daar ver weg van zijn vader, zó is het leven van zijn vrienden. Dat is van huis uit jouw en mijn leven....of is daar al verandering in gekomen?

De NGB spreekt over Gods goede schepping en onze val in Adam ons aller voorvader.

Om met elkaar over door te praten:

In deze gelijkenis blijkt duidelijk dat de zonde een hellend vlak is. Iemand die de kerk verlaat en zijn godsdienstige opvoeding vaarwel zegt, komt vaak op een nóg schuinere helling terecht. Denk je dat dat klopt? Leg dat eens uit. Bespreek dit met elkaar.

Lees met elkaar Spreuken 20 : 1 en 23 : 20, 21 en 33. Vind jij die waarschuwingen actueel? Hoe dan? Bespreek dit met elkaar.

De verloren zoon: Nóg niet terug naar de vader

Het Bijbelgedeelte van vandaag begint met de woorden: 'En hij (de weggelopen zoon) ging heen'. Tot de komma klinkt dat hoopvol! Je zou verwachten dat hij nu terugkeert naar zijn vader. Nu zijn geld toch op is en zijn vrienden hem verlaten hebben... En nu daar ook nog eens een zware hongersnood gekomen is... Hij lijdt gebrek. In deze hongersnood is er voor hem geen enkel perspectief. Per slot van rekening is hij ook nog eens een vreemde daar in dat verre land. Als hij eerlijk de toekomst onder ogen ziet, kan hij niet anders concluderen: Dit wordt de hongerdood sterven.

Maar helaas: *'En hij voegde zich bij een van de burgers van dat land.'* Iemand op het verkeerde pad geeft het zomaar niet op. Nóg zoekt hij zijn redding op de verkeerde plek. Teruggaan naar het vaderhuis, naar God, is vaak het laatste wat een mens doet. Je ziet hier de climax op het zondepad bij de vader vandaan: verkeerde vrienden, drank, verkeerde vrouwen. En die laatste twee zijn al erg genoeg. Maar daar kun je nog wel je mooie kleren bij aan houden.

Nee, het wordt nóg erger: hij komt terecht bij de varkens. Voor ons westerlingen is een varken niet heel negatief. Natuurlijk, het zijn vieze dieren en ze stinken. Met een prostituée hebben we terecht meer moeite. Nu was dat laatste in Israël natuurlijk ook het geval. Lees de profeten er maar op na: Altijd heeft 'hoererij' een zeer negatieve klank en de prostituée een slechte reputatie. Echter, een zwijn, een varken is voor de Joden uitdrukkelijk een onrein dier. Zie Leviticus 11 vers 7 en Deuteronomium 14 vers 8. Vanuit het vaderhuis terechtkomen bij de varkens... Een groter contrast is eigenlijk niet denkbaar.

De uitdrukking 'zich voegen bij' geeft aan dat hij het baantje ook niet zomaar kreeg. Hij heeft er als het ware om moeten smeken. Degene die hem het baantje geeft, moet ook geweten hebben dat de Joden varkens als onreine dieren beschouwen. Dat was algemeen bekend. Maar zelfs hiermee is de climax nog niet ten einde. De vernedering wordt nóg groter: zelfs dat varkensvoer wordt hem niet gegund. De varkens krijgen beter eten dan hij.

Denk in dit verband aan de tekst die gisteren ook al even de aandacht kreeg, Spreuken 12 vers 10b: 'Maar de barmhartigheden van de goddelozen zijn wreed.' Dat betekent zoveel als: Goddeloze mensen kennen geen ontferming. Ze zijn bikkelhard. Als ze zich al bemoeien met iemand die hulp nodig heeft, dan kenmerkt zich dat door een afwijzende houding: het is je eigen schuld. Zoek het dus ook zelf maar uit. Natuurlijk, ook onder niet-gelovigen zijn er gelukkig heel wat die barmhartigheid en medemenselijkheid betrachten. Soms zijn ze ons tot een beschamend voorbeeld. Maar één ding is wel duidelijk: wie 'hard' is ten opzichte van zijn naaste -wie die naaste dan ook is- is goddeloos, leeft los van God. Daarmee wordt jou en mij een spiegel voorgehouden.

De Psalmverzen die het rooster vermeldt, zijn wel toepasbaar op het Bijbelgedeelte van vandaag: *'Is verbroken / Al mijn vlees en lichaamskracht / Rust, noch vrede wordt gevonden / Om mijn zonden'*. De verloren zoon wordt zijn armzalige en ongelukkige toestand gewaar daar bij die zwijnen, daar ver weg van zijn vader.'

De Heidelbergse Catechismus legt duidelijk uit onze ellende en waarin die nu bestaat.

Om met elkaar over door te praten:

Teruggaan naar het vaderhuis, naar God, het is vaak het laatste wat een mens doet. Herken je dat bij jezelf? Noem concrete dingen. Wat is er in jouw leven voor nodig om tot God terug te keren?

We lezen in deze gelijkenis iets over die onbarmhartige werkgever: zelfs het varkensvoergunt hij de hongerlijdende verloren zoon niet. Hoe zit dat met jou als christen? Ben je barmhartig? Hoe zit met je naastenliefde? Met bijvoorbeeld vrijwilligerswerk?

De verloren zoon: Tot inkeer gekomen en terug naar zijn vader

Tussen de varkens komt de verloren zoon tot inkeer. Het gebeurt daar midden in die erbarmelijke omstandigheden: geen geld, geen eten, geen toekomst meer. Daar moet hij weer denken aan de heerlijke boerderij van zijn vader. Ook de knechten van zijn vader hebben daar een goed leven. Wat was het daar heerlijk. Eigenlijk miste hij dat wel. Waarom zou hij koppig zijn en hier vergaan van de honger, terwijl de knechten van zijn vader het goed hebben?

En zo neemt hij het besluit: ik ga terug! Ik zal tegen mijn vader zeggen dat ik God en hem verdriet heb gedaan. Ik verdien het niet langer om zijn zoon te zijn, maar ik kan toch nog wel zijn knecht worden!

Waarom deze omkeer, dit besluit? Omdat hij **goede** gedachten over zijn vader heeft gekregen, omdat zijn liefde hem trekt en de kracht geeft dit ellendige leven achter zich te laten. Tegelijk ook omdat hij overtuigd is van zijn ellendige en hopeloze toestand. Zijn eigen kracht is gebroken. Eigenlijk rest hem ook geen andere weg dan terug te gaan. Hij zegt het heel nadrukkelijk: ik zal ópstaan. Wat een krachtig en positief voornemen! 'Ik zal tot mijn vader gaan', zo zegt hij. Blijkbaar gaat het hem vooral om hém, niet om onderdak en eten. De gedachte aan de goedheid en liefde van zijn vader heeft zijn hart gebroken en geeft hem de kracht dit hongerland te verlaten.

Iedere gelijkenis van de Heere Jezus heeft ons iets te zeggen. Laten we dus lessen uit deze verzen trekken. Allereerst dit: de Heere gebruikt soms allerlei tegenslagen en zorgen om ons tot inkeer en tot Hem te brengen. Blijkbaar is het meer dan eens nodig dat we door bepaalde omstandigheden stilgezet worden en gaan nadenken over onze toestand. Wat die toestand is? Afgelopen maandag hebben we het al vastgesteld: wij zijn van huis uit als die verloren zoon, sinds Genesis 3 levend los van God en buiten het Vaderhuis. Maar God strekt zijn genade-armen naar ons uit. Hij vraagt van ons geloof in Jezus Christus en de volledige overgave aan Hem. Een tweede les uit deze gelijkenis is deze: wij geven ons blijkbaar niet zomaar gewonnen. Zolang we het zonder Hem kunnen redden, gaan we niet terug naar Hem. Alleen de liefde van God en Zijn Heilige Geest laten ons zien wat onze werkelijke toestand is. Dat zorgt voor inkeer en terugkeer. Als het aan ons zou liggen, kwam het er echt niet van.

Hij neemt zich voor wat hij zal gaan zeggen: *'Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel, en voor u. En ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij als een van uw huurlingen.'* Het teruggaan tot onze Schepper kan alleen omdat er in Jezus Christus een weg terug is tot de Vader. 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven', zei de Heere Jezus. Wie in het geloof tot Hem gaat, belijdt Hem zijn zondige leven. Die belijdt ook dat hij de naam 'zoon' niet meer waard is. Alleen schuilend achter de Heere Jezus kunnen we terug naar de Vader en Hem weer onze Vader noemen.

Op deze laatste dag van deze week zien we de verloren zoon gaan, Misschien is het met lood in de schoenen. Maar hij gáát! Wat doe jij? Ben jij al teruggegaan? Of leef je nog voor jezelf en dien je de duivel ten diepste nog... Bekeer je. NU!

God wacht. Op zondaren of ze terugkomen bij Hem. Hij wil niets liever dan zondaren genadig zijn!

De Psalm die het rooster vermeldt, kan o.a. in dit opzicht met het dag thema in verband gebracht worden: *'Dat hij, die God vreest en bemint / Gebrek noch schade lijdt.'* De verloren zoon, tot inkeer gekomen, zegt: *'Hoe vele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger!'*

De Heidelbergse Catechismus laat ons duidelijk zien dat niemand uit zichzelf zich kan verlossen maar dat wij een Middelaar nodig hebben!

Om met elkaar over door te praten:

Tegenslagen en zorgen kunnen ons zover brengen dat we tot inkeer komen en terugkeren tot God. Denk er eens over na: is dat niet iets om ons diep voor te schamen? Wat doen alle zegeningen die we van God krijgen dan met ons? Zie ook Romeinen 2 vers 4: 'Of veracht u de rijkdom Zijner goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid, niet wetende, dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt?'

De verloren zoon: De vader ziet de zoon al van een afstand!

Kortgeleden hebben we een week lang stilgestaan bij de gelijkenis van de verloren zoon. Het laatste wat we op die vrijdag gelezen hebben, was vers 20a: 'En opstaande ging hij naar zijn vader.' De verloren zoon is op pad gegaan! Over de terugreis lezen we geen bijzonderheden. Het moet een lange tocht geweest zijn vanuit dat 'vergelegen' land. Vandaag en morgen lezen we uitgebreid over de ontmoeting van de zoon met zijn vader.

De vader staat in deze gelijkenis centraal, zo stelden we al vast. Daarom geeft Rembrandt hém het volle licht op zijn schilderij. Uit de verzen die we vandaag lezen, blijkt opnieuw dat dat terecht is. Lees het nog maar eens goed. Wie ziet nu wie als eerste? Er is maar één conclusie: de vader ziet als eerste de zoon. Hoe dat komt? Het kan niet anders of de vader moet op de uitkijk hebben gestaan.

Er zijn veel schilderijen en tekeningen die deze gelijkenis verbeelden. Op eentje ervan zien we alleen de vader. Hij is op het platte dank van zijn oosterse huis geklommen. Met de hand boven de ogen tuurt hij de wijde omgeving af. Wat een ontroerende gedachte! De vader ziet de zoon al van ver. En dat niet alleen: die zoon ontroert hem, niet oppervlakkig, maar heel intens. Er staat over de vader: 'En werd met innerlijke ontferming bewogen.'

Laten we meteen de lijnen doortrekken. God ziet ernaar uit dat verloren mensen tot Hem terugkeren! Zijn liefdeshart brandt van verlangen. Hij wil Zijn schepsel terug. Bij uitstek heeft God dat laten zien in de komst van de Heere Jezus Christus. Eén van de bekendste teksten uit de Bijbel is deze: *'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe'* (Johannes 3 vers 16). Die eenzijdige zondaarsliefde moet ons hart breken en mag ons tegelijk moed geven om tot God terug te keren.

Vooralsnog ziet de zoon zijn vader misschien niet. De vader is echt de eerste. Kun je je voorstellen dat de zoon vertraagde naarmate hij dichterbij huis kwam? De vader doet in ieder geval het tegenovergestelde: hij rent naar zijn zoon toe. Uit dat 'op hem toelopen' d.i. rennen, moeten we de conclusie trekken dat die eerste ontmoeting min of meer in de eenzaamheid plaatsvindt. Daar is verder niemand bij. Verzoening vindt plaats onder vier ogen, omdat het een geheim is.

De vader valt hem om de hals en kust hem. Hij drukt hem aan zijn liefdeshart.

De Heere Jezus heeft in de gelijkenissen heel veel duidelijk gemaakt. Hopelijk raak je meer en meer onder de indruk van Zijn onderwijs. En vooral: hopelijk ken je heel persoonlijk die ontmoeting onder vier ogen en het geheim van verzoening, van vergeving van je zonden.

De Psalm die het rooster vermeldt: een bekende boetepsalm, passend bij de verloren zoon die in schuldbelijdenis tot zijn vader gaat.

De Heidelberger Catechismus verwoordt prachtig wat geloof nu is!

Om met elkaar over door te praten:

Wat doet dat met jou, dat met eerbied gesproken God al op de uitkijk staat om ons genadig te zijn? Lees 2 Petrus 3 vers 9: 'Maar de Heere is lankmoedig over ons, niet willende, dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen.'

Lees 1 Johannes 4 vers 10: 'Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden.' Breng dat eens in verband met de gelijkenis van de verloren zoon.

De verloren zoon: Geen huurling, maar kind

Als de zoon in de handen van de vader ligt, komt het hoge woord eruit: 'Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel, en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden.' Vóór we aandacht aan deze schuldbelijdenis geven eerst nog even aandacht voor Rembrandts schilderij.

De zoon ligt dus in de handen van de vader. Rembrandt laat die handen van de vader heel duidelijk zien, ze krijgen zoveel licht dat we de details ervan zien. En dan blijkt dat die handen van de vader een opvallend verschil laten zien. De ene hand is een grote en ruige vaderhand. Deze lijkt krachtig op de schouder van de jongste zoon te drukken. Alsof Rembrandt daarmee wil uitdrukken dat de vader hem stevig tegen zich aan wil houden en nooit meer los wil laten. De andere hand lijkt op een schone en zachte moederhand. Deze hand ligt zichtbaar zacht op de rug van de jongste zoon. Wat het betekent? Zie Jesaja 66 vers 13: God belooft te troosten zoals een moeder troost. Denk ook aan Psalm 103: 'Geen vader sloeg met groter mededogen...' Of denk aan Psalm 25: 'Milde handen, vriend'lijk ogen.'

Wat de zoon zich voorgenomen heeft te zeggen, zegt hij ook. Toch is er verschil. Lees maar eens goed en vergelijk vers 18/19 en 21. Eén zinnetje dat hij voorgenomen had te zeggen, ontbreekt. Het is dit zinnetje: 'Maak mij als een van uw huurlingen.' Zijn voorgenomen schuldbelijdenis herhaalt hij woordelijk. En dat hij het niet meer waard is 'zoon' genoemd te worden, zegt hij ook. Maar nu, delend in de liefde van de vader, zou het ongepast zijn de mogelijkheid van huurling-woorden nog te noemen. De zoon weet zich opgenomen in de allesvergevende liefde van zijn vader. En dan wil je toch niet anders dan weer de zoon zijn van je vader? God verdient het toch dat wij onszelf weer als liefhebbende zoon aan Hem teruggeven?

Let ook even op het woord waarmee vers 22 begint: 'maar'. Er komt dus een tegenstelling. De zoon maakt zich klein en is nederig. Hij vindt zelf dat hij geen kind meer kan zijn. Maar de vader overrompelt hem met de bewijzen ervan dat hij hem nog steeds als zijn kind ziet. De knechten moeten hem de mooiste kleren aan trekken, een ring om zijn vinger schuiven en schoenen geven. Volledig eerherstel! Maar dat niet alleen: er moet ook feestgevierd worden! En de vader maakt ook duidelijk waarom: *'Want deze mijn zoon was dood, en is weder levend geworden; en hij was verloren, en is gevonden!'* De Heere Jezus had het bij de gelijkenis over het verloren schaap al gezegd: *'Ik zeg u, dat er alzo blijdschap zal zijn in den hemel over een zondaar, die zich bekeert'* (vers 7). *'En zij begonnen vrolijk te zijn.'*

Het is overigens wel een feest met een open einde: zal de oudste zoon ook nog binnenkomen?

De Psalm die het rooster vermeldt: een bekende en toepasselijke psalm 25 vers 3. *Milde handen en vriendelijke ogen bij God van alle eeuwigheid af!*

De catechismus leert ons duidelijk wat vergeving van zonden is!

Om met elkaar over door te praten:

Wat is volgens jou het belangrijkste verschil tussen 'huurling-zijn' en 'kind-zijn'?

Wat vindt jij van de grote liefde van God afgebeeld in dit verhaal? Heeft het je geraakt?

De verloren zoon: Of is de oudste zoon de verloren zoon?

Terug weer naar het schilderij van Rembrandt. Om recht te doen aan de hele gelijkenis heeft Rembrandt naast de vader met zijn jongste zoon ook de oudste zoon een plek in het tafereel gegeven. Opvallend is de afstand van die oudste zoon tot zijn vader en zijn broer. Rembrandt brengt daarmee de kille, afstandelijke en afgunstige houding van die oudste zoon in beeld. Eigenlijk straalt de houding van de oudste zoon zoiets uit als: wat moet ik hier nu mee? Kortgeleden kwam het al ter sprake: Rembrandt laat ook licht vallen op het gezicht van de oudste zoon. En daarmee zegt hij: ook hij is aandacht waard!

De oudste zoon was op het land. Als hij nu terugkeert en dichtbij huis komt, hoort hij muziek en dansen. Hij roept één van de knechten en vraagt hem wat er aan de hand is. 'Uw broer is terug', antwoordt die. 'En uw vader heeft het mestkalf laten slachten, omdat hij hem weer gezond en wel terug heeft.' De oudste zoon reageert woedend en wil niet naar binnen. Zijn vader komt naar buiten en probeert hem over te halen. Er staat zelfs: 'En bad hem'. De vader smeekt als het ware de oudste zoon binnen te komen en het feest mee te vieren.

Er is een uitlegtraditie die onze gelijkenis noemt 'de gelijkenis van de twee verloren zonen'. Daarin is de centrale gedachte dat niet de jongste, maar ook de oudste zoon de verloren zoon is. Die is namelijk totaal vervreemd van de vader. Hij doet keurig wat er van hem wordt gevraagd. Bovenaan zijn lijstje staan: hard werken, gehoorzaamheid, trouw en doen wat je gezegd hebt.

Maar de woorden liefde, verbondenheid, vergeving en barmhartigheid komen op zijn lijstje niet voor. Die oudste zoon mag dan wel bij de vader in huis wonen, maar hij kent hem niet. En daarmee is het in feite de oudste zoon die naar een ver, heel ver land is vertrokken. Dat is het land van boosheid en bitterheid, het land van hoogmoed en harteloosheid; het land waar de zondaarsliefde van God niet gekend en bewonderd wordt.

Bedenk dat Jezus oog in oog staat met de farizeeën en Schriftgeleerden als Hij deze gelijkenis vertelt. Zij hadden gemopperd, omdat Jezus omging met zondaars. Ze waren boos. Net als deze oudste zoon. De Heere Jezus houdt hen hier een spiegel voor.

Maar ook ons houdt Hij deze spiegel voor! Zijn wij misschien de verloren zoon omdat we op de oudste zoon lijken?

De Psalm die het rooster vermeldt: in zoverre past deze bij het dag thema dat deze dichter God vraagt hem van hoogmoed en trots (de houding van de oudste zoon) te verlossen.

Om met elkaar over door te praten:

Het Evangelie van vrije genade door het bloed van Jezus Christus stuit ten diepste altijd op weerstand. Hoe zou dat komen, denk je? Wat heeft dat met de oudste zoon te maken?

De meesten van ons behoren van jongs af tot de kerk en zijn door hun ouders ten doop gehouden. Wat ligt nu meer voor de hand: dat we op verloren of op de oudste zoon lijken? Waarom? Hoe herken je dat bij jezelf?

De verloren zoon: De oudste zoon weigert binnen te komen!

Die oudste zoon weigert dus binnen te komen en het feest mee te vieren. Hij is jaloers. Immers, hij is altijd trouw geweest. Hoeveel jaar dien ik u nu al niet, zonder ooit één van uw bevelen te overtreden? En wat hebt u mij gegeven? Nog geen bokje om eens feest te vieren met mijn vrienden. Maar nu die zoon van u gekomen is, die met hoeren uw vermogen heeft opgemaakt, slacht u het mestkalf voor hem!

Let erop hoe die oudste zoon zijn broer noemt: uw zoon. Hij wil niets weten van zijn broer en noemt hem ook niet zijn broer. In plaats daarvan zegt hij het heel afstandelijk: die zoon van u. Hij accepteert hem niet meer als zijnde zijn broer. Je zou de oudste broer kunnen vergelijken met een farizeeër. Die accepteert het ook niet als iemand fouten maakt. De eigengerechtigde farizeeën willen ook geen omgang met de gewone mensen, omdat zij vinden dat die zondig zijn.

Denk aan het begin van Lukas 15. Daar vind je de reden waarom de Heere Jezus deze drie gelijkenissen over 'het verlorene' aan de farizeeën en Schriftgeleerden vertelt. Deze gelijkenis is een waarschuwing voor de farizeeën. Maar ook een waarschuwing voor ons, christenen die denken zonder vergeving en verzoening met God te kunnen. Wij kunnen in eigen kracht God niet dienen zoals Hij gediend wil zijn. Daarvoor is vergeving en heiliging in de Heere Jezus Christus nodig.

De Heere Jezus handelt helemaal anders dan de zelfverzekerde farizeeën. Zij denken zich terug te kunnen trekken en zich te kunnen verschuilen achter het nauwgezet onderhouden van de Gods wetten. Maar zonder vergeving en liefde zal het niet gaan.

De vader wijst de oudste zoon terecht: het is goed om de terugkeer van je 'verloren' broer te vieren. En in die terechtwijzing ligt tegelijk een uitnodiging: kom binnen, wees geborgen in mijn vaderliefde en vergeving, ook voor jou. Vier het feest met ons.

De lijn naar vandaag is snel getrokken. Zitten er in de kerk niet heel veel oudste zonen? Vrouwen en mannen, jongens en meisjes die -het moet ze nagegeven worden- zich inzetten voor de kerk.

Het zijn heel betrokken, actieve leden. Trouw bezoeken ze de zondagse diensten en andere samenkomsten van de gemeente. Maar ze klagen vaak en ergeren zich vaak. Ze zijn vaak boos en ze kunnen het niet zo goed hebben dat hun trouw niet wordt gezien en geprezen, en dat er in de kerk soms meer belangstelling lijkt te bestaan voor buitenstaanders, voor mensen die los-van-God leven, dan voor hen. Het moet werkelijk een klap in het gezicht zijn van zulke mensen om over de oudste zoon te horen.

Gaat het nu over jou? Besef dat het nog Gods liefde is als Hij je nu nog vanuit deze gelijkenis voor die oudste zoon waarschuwt. Je wordt bij dezen nog binnen genodigd!

De Psalm die het rooster vermeldt, doet als het ware een indringend beroep op die onbuigzame oudste, eigengerechtigde zonen. Over de vader uit de gelijkenis lezen we: 'Zo ging dan zijn vader uit, en bad hem' (dat is de oudste zoon). *'Wil toch niet stug, gelijk een paard, weerstreven / (...) / Laat zulk een dwang voor u niet nodig wezen'*.

Bij de maaltijd lezen we de Dordtse Leerregels. God sluit niemand uit maar de mens sluit zichzelf uit of buiten!

Om met elkaar over door te praten:

De oudste zoon ziet zichzelf als de betere zoon. Lig dat gevaar ook niet op de loer voor ons reformatorische christenen, leerlingen van het Driestar-Wartburg College? Hoe kan dat veranderen?

Wat heb je erop tegen om je te bekeren tot God? Waar ligt het aan als je nog niet echt gelooft?

De verloren zoon: De vader roept ons terug en roept ons binnen

Vandaag sluiten we de dagopeningen over de gelijkenis van de verloren zoon af. In de traditioneel-christelijke uitleg van het verhaal staat de jongste zoon model voor de zondige mens die van het rechte pad is afgeweken. De vader verbeeldt God Die in Jezus Christus barmhartig is voor een berouwvolle zondaar. Die zondaar keert, getrokken door Gods trekkende liefde, tot God de Vader terug. Herken jij je in die jongste, die vrijbouter, die openbare zondaar, die egoïst die zich van God noch gebod iets aantrekt?

De oudste zoon staat dan model voor diegenen die uiterlijk wel op het rechte pad zijn gebleven, maar niet kunnen aanvaarden dat God berouwvolle zondaren wil vergeven en zelf ook geen vergeving nodig hebben. Lijk jij op die eigengerechtigde oudste zoon, die farizeeër die zijn vastheid zoekt in de onderhouding van de wet en geen vergeving nodig heeft? Inderdaad, dat heeft de Heere Jezus met deze gelijkenis willen zeggen en ons willen vragen. Dat bewijzen ook die eerste twee verzen die we vandaag opnieuw hebben gelezen. Die uitleg klinkt ons dus bekend in de oren. Het gevaar daarvan is echter dat we de boodschap van de gelijkenis al te snel naast ons neerleggen. We weten het wel... Het is daarom goed de gelijkenis ook vanuit een iets andere invalshoek te bezien.

Zo ligt in de gelijkenis ook nog deze laag: een toepassing op de verhouding tussen Israël en de andere volkeren. Dan staat de oudste zoon model voor het Joodse volk, de uitverkorenen, die altijd bij de vader hoorden. En de jongste zoon is dan een beeld van de heidenen die terugkeerden naar hun vader, naar God. Daaraan ergeren zich de Joden. Ze worden jaloers en verwerpen de Messias.

Op woensdag bespraken we al een tweede uitlegtraditie. Die noemt onze gelijkenis 'de gelijkenis van de twee zonen'. Daarin is de centrale gedachte dat niet de jongste, maar de oudste zoon de verloren zoon is.

Er is ook nog een derde uitleg. De vader staat daarin centraal. Denk aan het schilderij van Rembrandt die de vader het meeste licht geeft. De gelijkenis heet dan: de gelijkenis van de barmhartige vader. De uitleg is in dat geval: eigenlijk moet je je aandacht niet richten op die twee zonen.

Het gaat er namelijk in eerste instantie niet om dat je ontdekt in wie van de twee je jezelf nu het meest herkent. Nee, in die derde uitleglijn staat de vader centraal. Het gaat erom dat je ontdekt hoe hij is: bewogen en vol ontferming.

Het is niet verkeerd om zo op verschillende manieren de boodschap van deze gelijkenis tot je te laten komen. En zo is dat in de dagopeningen ook gebeurd. Het schilderij van Rembrandt vat welbeschouwd al die uitlegtradities eigenlijk samen. Natuurlijk, strikt genomen is de verloren zoon de hoofdpersoon. Van hem lees je zijn gedachten en hem volg je van vertrek tot thuiskomst.

De gelijkenis heeft ons in ieder geval altijd iets te zeggen, rechtsom of linksom. Leg je eigen leven ernaast! Of we nu op die verloren of die verloren oudste zoon lijken: de Heere Jezus heeft deze gelijkenis verteld omdat Hij ons behoud op het oog heeft! Keer naar Hem terug! Blijf niet buiten staan ondanks zijn smeekbede om binnen te komen! Kom op tijd. Kom nu want NU is het de dag van de zaligheid. Niemand weet of hij of zij er morgen nog is... heden, heden!

De Psalm die het rooster vermeldt, is een heel mooie om dit weekthema af te sluiten: het verwoordt de tegenstelling tussen de verloren en de verloren oudste zoon. *'Wie, ver van U, de weelde zoekt / Vergaat eerlang en wordt vervloekt / (...) / Maar 't is mij goed, mijn zaligst lot / Nabij te wezen bij mijn God'.*

De Dordtse leerregels verwoorden schitterend wat God nu werkt in het hart van de zondaar!

Om met elkaar over door te praten:

Wat zegt deze gelijkenis jou, heel persoonlijk? Op wie lijkt je? En wat is dus de boodschap voor jou?

De HEERE roept

'Abram is de vader van de gelovigen', zo begint Calvijn de preek over Genesis 12:1-3. Daarmee heeft God hem ook gegeven als een voorbeeld van gehoorzaamheid voor ons. Dat wil niet zeggen dat iedereen zijn woonplaats moet verlaten om een zwerveling te worden voor de rest van het leven. Er is echter wel een geestelijke toepassing die voor alle gelovigen geldt. We hebben hier een gelijkenis, zegt Calvijn, dat wij hebben te 'vertrekken vanuit onszelf'. Wat bedoelt hij daarmee? Het is dat wij onze eigen verlangens moeten verloochenen. Wij moeten onze 'vleselijke verlangens' vergeten, ons niet door onze natuur weg laten trekken van de roeping om ons door God te laten leiden. Calvijn citeert in dit verband Psalm 45, waarin de Bruid - beeld van de Kerk van God- het huis van haar vader moet verlaten om met de Koning verenigd te worden. 'Dat is om ons te tonen in een samenvatting dat we geen christenen kunnen zijn als we onszelf en alles wat we hebben niet ter beschikking stellen om God te dienen, en dat wij Hem geenszins kunnen behagen als we niet alles wat van de wereld is hebben afgezworen'.

Dat was inderdaad de opdracht die Abram van de HEERE heeft gekregen. Het is middenin een heel erg donkere tijd voor de mensheid. De torenbouw van Babel is net afgeblazen. En de mensheid is verstrooid geraakt. Te midden van die verstrooiing zijn er mensen die sterven en die geboren worden. We lezen daarover in het voorafgaande hoofdstuk. Daar komen we de naam van Abram tegen. En wij vinden het heel gewoon en het is heel bekend de geschiedenis van Abram. Maar zo gewoon is het niet dat de HEERE Abram roept. Hij woont in Ur. Hij dient de afgoden. Er zijn niet zoveel mensen meer die de HEERE dienen. Ja, later in Genesis komen we Melchizedek tegen. Een priester van de Allerhoogste. Blijkbaar zijn ze er hier en daar nog die de HEERE dienen. Van Abram weten we niet zoveel van zijn tijd in Ur. Er zijn mensen die dan zeggen dat Abram in Ur met een groeiend zondebesef moet hebben rondgelopen.

En zij maken de roeping van Abram tot een moment waarop hij verlost wordt van zijn zuchten en steunen.

Maar we lezen daar niets van in het Woord van de HEERE. Wij willen nogal eens de HEERE het een en ander voorschrijven. Maar het Woord zwijgt erover. Het gaat hierin ook niet wat Abram doet voor de HEERE, maar wat Hij doet voor Abram. Zijn gebiedende spreken is er: Uit je land, uit je familie, uit je naaste familie weg! Ja maar... Hier horen geen maren. Hier hoort gelovig luisteren. En past gelovig volgen op het spreken van de HEERE. Ga naar het land dat Ik je wijzen zal. En Abram gaat. Hij gelooft eenvoudigweg. Kende hij de HEERE dan? Dat doet er niet toe voor hem, in eerste instantie. Hij gehoorzaamt.

Hoe zit dat bij ons? De HEERE heeft ons opgedragen, toen wij gedoopt werden, om deze wereld te verlaten. Heb je dat gedaan? Ons in die zin terug te trekken uit de wereld dat we van harte de HEERE dienen. Dat dát in ons leven op de eerste plaats staat, in plaats van dat wij de wereld in ons opzuigen en met die wereld omkomen. Abram laat zien wat gehoorzamen zeggen wil. Met gesloten ogen de HEERE volgen naar het onbekende land, in zijn geval. In ons geval mogen we volgen, op weg naar het bekende land. Het eeuwig Vaderland. Kom, ga mee!

Om met elkaar over door te praten:

In hoeverre roept de HEERE jou om net als Abram alles te verlaten en Hem te dienen?

Probeer met elkaar eens onder woorden te brengen hoe het voor Abram geweest moet zijn om alles achter te laten

De HEERE leidt

Het opvolgen van de stem van de HEERE is niet altijd even gemakkelijk. En Abram is niet een of andere supergelovige. Nee, hij is gewoon mens net als jij en ik. En mensen vinden het moeilijk om de HEERE te vertrouwen. Abram is op weggegaan. Hij gaat uit zijn land. Hij gaat uit zijn maagschap, dus zijn familie in de brede zin van het woord.

Maar die derde opdracht, om het huis van zijn vader te verlaten, laat hij in eerste instantie achterwege. Zijn vader Terah gaat mee, en zijn neef Lot. Is dat verkeerd? Als je de opdracht krijgt om de HEERE te dienen, wil je die uitvoeren en je volgt die op, wil je dat ook anderen Hem gaan dienen. Vanuit dat oogpunt is het niet verkeerd. Maar op een andere manier is het verkeerd. Want de karavaan met mensen die uit Ur vertrokken zijn, stopt in Haran. Daar houden ze halt en ze blijven daar ook een tijd. Hoe het gegaan is, is onbekend. Feit is dat zijn vader in Haran sterft. Het zal na die droevige omstandigheden geweest zijn dat Abram zich de woorden van de HEERE heeft herinnerd. En hij maant zijn vrouw, zijn knechten en ook Lot om met hem mee te gaan naar het land dat de HEERE hem zal wijzen. Op het kompas van Gods Woord gaan ze. En ze komen op die manier op een dag bij de eikenbossen van Moré aan. Op het moment dat de Kanaänieten nog in dat land wonen, verschijnt de HEERE Zelf aan Abram: 'Abram, aan uw nageslacht zal Ik dit land geven.' We lezen dat hij voor de HEERE altaren bouwt. Op plaatsen waar de HEERE aan hem verschijnt. Dingen aan hem belooft. Doe jij dat ook? Dingen markeren waar de HEERE tot je gesproken heeft? Hoe dat concreet kan?

Teksten in je Bijbel onderstrepen. Vanwege bijzondere ervaringen die je hebt gehad die noteren, zodat je ernaar terug kunt kijken als het moeilijk is. Je kunt met andere mensen erover praten maar bovenal met de Heere Zelf. Zijn eigen Woord voor houden! Heere, U hebt het toch beloofd, U weet toch van mij af!

Het tweede dat we uit deze geschiedenis leren, is: geloof de HEERE ook al zijn de omstandigheden er totaal niet naar. Hij belooft hier namelijk dat Abram het land zal krijgen, terwijl de Kanaänieten er nog wonen en het nog wel zo'n vijfhonderd jaar duurt voordat de belofte verder in vervulling zal gaan. Hij is betrouwbaar: 'Al wat Gij ooit beloofd hebt, zal bestaan'. Dat is een blijvend getuigenis ook voor de huidige situatie in Israël. Wat ligt het gecompliceerd maar nochtans zal God al Zijn beloften vervullen ook aan Zijn volk Israël. En dat om de Messias Jezus Christus. Bid voor Israël.

Om met elkaar over door te praten:

Vertrouw jij de HEERE op Zijn Woord? Hoe moeilijk of makkelijk is dat voor je?

Heb jij dingen aangetekend in je Bijbel of zijn er bijzondere Bijbelteksten voor je? Welke?

Abram gaat naar Egypte

Soms hebben wij nog weleens bepaalde denkbeelden over mensen uit de Bijbel. Bijvoorbeeld het idee dat Abram een supergelovige is. Hij doet precies wat de HEERE aan hem heeft gevraagd. Hij handelt in het geloof. Alles wat hij doet, is goed. Het Woord van de HEERE is echter een heel eerlijk boek. Niet alleen de gouden bladzijdes van iemand worden beschreven, maar ook de zwarte bladzijdes komen naar voren.

Vanmorgen lezen we zo'n zwarte bladzijde uit het leven van Abram. Die bladzijdes staan om verschillende redenen in de Bijbel. De belangrijkste reden is dat we ervan leren hoe het niet moet. En zo dus tegelijk weten hoe het wél moet.

De oogst is mislukt in Kanaän. Hoe kan dat? De HEERE heeft toch beloften gedaan aan Abram? Hoe kan dan nu de oogst mislukken? Abram weet het ook niet. Hij bedenkt wel een plan samen met Saraï. Ze gaan op zoek naar eten en komen in Egypte terecht. Abram gaat bij zichzelf te rade. We lezen nergens dat Hij tot God bidt. Hij ziet dan ook geen andere oplossing dan te vertrekken. En dan is daar ineens dat probleem. Dat is altijd het gevolg als we zelf onze weg gaan bepalen. Dan komen er moeilijkheden. Abram en Saraï lopen gevaar. Want Saraï kan zomaar opgenomen worden in de harem van de farao. En dan loopt het leven van hen beiden gevaar. Daarom maar een leugentje om bestwil. Alles lijkt opgelost. Maar hoe zit het dan met het beloofde nageslacht. Het lijkt dood te lopen met de beloften van de HEERE. Zoals je ziet ligt dat aan mensen en niet aan Hem!

Waarom is die hongersnood er? Die is er om Abram te beproeven. De HEERE wil zien of Abram Hem vertrouwt. Of hij zijn vertrouwen op Hem blijft stellen. Zo is dat ook in het leven van hen die geloven. De HEERE beproeft hen om te kijken of ze op Zijn Naam blijven vertrouwen. Of ze op Hem durven wachten, ook als het moeilijk is in het leven. Hoe zit dat met jou? Ben jij een ware gelovige? Heb je Christus lief gekregen? Is Hij alles geworden voor jou?

Het is dus zaak om in Hem te geloven. Dat kan alleen om het werk van Christus. Die in alle beproevingen en verzoeken staande is gebleven.

Om met elkaar over door te praten:

Wat vind je van de manier waarop Abram en Saraï handelen? Wat herken je erin van je eigen leven?

Welke positie heeft de HEERE in jouw leven als het gaat om belangrijke beslissingen? Wat zou daar in kunnen of moeten veranderen?

Abram gaat ook uit zijns vaders huis

Weet je het nog wat Abram van de HEERE voor opdracht kreeg in Ur? Uit zijn vaderland moest hij vertrekken. Hij moest de verre familie verlaten, maar ook de familie dichtbij. Twee van de drie opdrachten heeft hij uitgevoerd. Het enige wat nog gebeuren moet, is het verlaten van de nauwe familiebanden. Zijn neef Lot is namelijk nog steeds bij hem in de buurt. Als het aan Abram gelegen zou hebben, zou het naar ik denk niet zo snel gebeurd zijn. Maar de omstandigheden zorgen ervoor dat er verandering moet komen in de situatie waarin Abram en Lot zich bevinden.

Na de terugkomst uit Egypte is de situatie zo dat Abram en Lot zoveel vee hebben, dat de herders onderling ruzie krijgen. Abram heeft er oog voor dat dit de Naam van de HEERE niet ten goede komt. Daarom moet er een oplossing komen. Heb jij dat ook door? Dat andere mensen naar je kijken? Mensen die niet naar de kerk gaan, niet in de Bijbel lezen enzovoorts? Jij bent voor hen hun Bijbel. Bedenk dat maar telkens als je naar school fietst, of je werkt, et cetera. Hoe kun je hen voorleven wat het leven met de HEERE betekent als je Hem niet kent? Zoek Hem daarom en leef uit Hem alleen!

De oplossing in het conflict Lot-Abram is eenvoudig. Lot mag kiezen waar hij gaat wonen, terwijl zijn oom Abram ouder is. En aan hém het land beloofd is. Maar Abram vertrouwt hier op de HEERE. Abram weet dat Hij voor hem zal zorgen en dat het goed komt, wat Lot ook kiest.

Kiezen! Hoe vaak worden wij geroepen om te kiezen. Zo vraagt God ook een keus van jou. Terwijl Hij recht heeft op je smeekt Hij of je het Leven kiest! Niet morgen maar HEDEN.

Calvijn in zijn institutie over het leven van een christen schrijft: Het leven als een christen betekent dat je leeft volgens een norm: Gods rechtvaardigheid, waarvan we een voorbeeld hebben in Christus zelf. Een christen moet steeds meer worden zoals Christus is.

Dat betekent zelfverloochening zegt Calvijn. We moeten niet langer doen wat we zelf graag willen, maar wat tot eer van God is en wat goed is voor onze naaste. Het betekent ook kruisdragen. Leven als christen is geen gemakkelijk leven. Juist als christen, kun je het zwaar krijgen in dit leven. Maar dat is niet erg: Calvijn noemt meerdere redenen waarom lijden juist goed voor ons is. En een van die redenen is dat het ons leert ons niet aan dit aardse leven te hechten, maar uit te zien naar het eeuwige leven straks, waar we volmaakt gelukkig zullen zijn. Toch betekent dat niet dat we niet mogen genieten van de mooie dingen in dit leven. Het is zelfs Gods bedoeling dat we dankbaar en tevreden genieten van wat Hij ons nu al geeft.

Om met elkaar over door te praten:

Wat betekent het voor jou dat onkerkelijke mensen naar jou kijken en jij voor hen hun Bijbel bent?

Hoe kan het dat Abram de keuze aan Lot overlaat? Herken je dat in je eigen leven?

Stelling: Echt geloven houdt een keuze in die onherroepelijk is!

Abraham geeft van Gods rijkdom

Het conflict is opgelost. Lot en Abram wonen niet meer bij elkaar. Lot ging nog niet in Sodom wonen. Nog niet, inderdaad. Maar op den duur ging hij er toch wel wonen. Met pijn in het hart en in zijn buik. Althans, dat openbaart het Woord van de HEERE heel duidelijk in de brief van Petrus.

Lot is in nood, evenals de inwoners en de koning van de stad. Vijf vorsten hebben de stad aangevallen en iedereen meegenomen. Als jij lelijk behandeld wordt door je klasgenoten, kan ik me goed voorstellen dat jij hen hetzelfde behandelt als zij bij jou doen. Abram laat zien hoe het geloof werkzaam is door de liefde. Ondanks wat Lot gedaan heeft, door eerst te kiezen, laat hij hem niet vallen. Maar gaat hij juist alles doen om hem en de stad te bevrijden. Even verderop zijn er in Sodom en Gomorra nog geen tien rechtvaardigen meer, waardoor de stad gered wordt. Hier is dat nog niet aan de orde. Abram gaat erop uit met 318 man. Maar Abram, is dat legertje niet een beetje erg klein?! Ben je niet overmoedig en arrogant? Nee, dat is hij niet. Hij vertrouwt op de HEERE. Daarom durft hij 'risico' te nemen. Net zoals David op zijn God vertrouwde toen hij ging vechten tegen Goliath. Nooit kan het geloof teveel van de HEERE verwachten. Maar dan moet het geloof er wel zijn. Geloof je in Hem? Dat is doorslaggevend in dit leven, om eeuwig zalig te worden.

Het ware geloof gaat dus gepaard met liefde en die liefde zoekt het geluk, het welzijn, de veiligheid en de zaligheid van medemensen. Hoe komt dat? Iemand schreef eens: Ik ben gered om anderen te redden. Als God jou genade geeft, vergeving alleen door het bloed van Jezus o dan kun je er niet van zwijgen. Wie is Christus voor jou?

Wat heeft Jezus overgehad voor de zaligheid van zondaren zoals jij en ik zijn! Alles! Hij heeft de hemelse heerlijkheid verlaten en is mens geworden, om zondige mensen te redden. Hij wilde de vloek dragen en zo Gods gerechtigheid doen. Tot eer van Zijn Vader en tot heil en zaligheid van zondaren. En zo mag er iets van het beeld van Christus doorschemeren in het leven van allen die in Hem geloven. Bewogenheid en liefde.

Om met elkaar over door te praten:

Wat vind je van de manier waarop Abram en Saraï handelen? Wat herken je erin van je eigen leven?

Welke positie heeft de HEERE in jouw leven als het gaat om belangrijke beslissingen? Wat zou daar in kunnen of moeten veranderen?.

Lachen en lachen

Als de een lacht, is dat nog niet hetzelfde als wanneer een ander lacht. Dat zul je ongetwijfeld ook wel herkennen. Als je een docent uitlacht, is dat anders dan wanneer je hem toelacht. Wanneer je lacht om een grap van een medeleerling, is dat een andere lach dan wanneer je een voldoende terugkrijgt, terwijl je op een onvoldoende had gerekend. Dat is dan een lach in verwondering, vermengd met wat ongelooft.

In Genesis 17 lezen we dat de HEERE met Abram in een verbond treedt. Tegelijk zit daar ook voor Abram een verplichting aan vast: een leven in liefde en gehoorzaamheid tot Hem. Het teken dat daarbij hoort, is de besnijdenis van alles wat mannelijk is. Daardoor zondert de HEERE hen af van de andere volken. Tevens vindt er de naamsverandering plaats: Abraham en Sara zal het vanaf nu zijn. In die rijkdom van de verbondssluiting belooft de HEERE nog iets aan Abraham. Namelijk dat hij nog een zoon zal krijgen. Daarop lacht Abraham de lach van het geloof. De HEERE bevestigt daarmee wat Hij al eerder beloofd had aan Abraham. De besnijdenis is het bloedige teken van Gods genadeverbond in het Oude Testament.

Nadat Jezus Zijn bloed gegeven had zijn er geen bloedige tekenen meer nodig dus is de Doop in plaats van de besnijdenis gekomen.

Even verderop lacht Sara. Bedremmeld ontkent ze dat ze gelachen heeft. Maar ze heeft het wel degelijk gedaan. Gelachen, omdat het in mensenoog onmogelijk is dat een 100-jarige en een 90-jarige nog een kind zouden kunnen krijgen. Izak, hij lacht, betekent dat. Zijn naam herinnert aan het lachen dat plaatsvond. Is er bij jou een ongelovig of een gelovig lachen? Kortom: Ben jij een ware gelovige geworden of (nog niet. Hoe weet je of he geloof echt is? Nu o.a. de diepe verwondering! Denk aan John Newton met zijn beroemde Amazing Grace.

Amazing Grace, How sweet the sound
That saved a wretch like me
I once was lost, but now am found
T'was blind but now I see

Om met elkaar over door te praten:

In hoeverre ben je het ermee eens dat Abraham in geloof lacht en Sara in ongelooft? (Sara bestraft, Abraham niet)

ie je dat de HEERE Zijn Woord waarmaakt? Geloof je daarom in Hem? Waarom wel, waarom niet?

De HEERE maakt Zijn Woord waar

Het is een zeer aangrijpende en indrukwekkende geschiedenis die we vandaag met elkaar overdenken. Een geschiedenis die we het liefst zouden overslaan. Zo huiveringwekkend is het. Dat begint al met het ontvangen van de twee engelen en de mannen van Sodom die zich aan hen willen vergrijpen. Lot biedt notabene zijn dochters aan. Het gastrecht is belangrijker voor hem dan de eer van zijn dochters. Het is te danken aan een genadig ingrijpen van de HEERE door middel van de engelen dat er op dat moment niets ergers gebeurt!

De boodschap die dan tot hem komt, is zo mogelijk nog aangrijpender. De HEERE gaat Sodom en Gomorra verdelgen. Je zou kunnen zeggen dat dit een voorafschaduwing is van het definitieve oordeel. Als straks de wereld door het vuur zal vergaan. Geloof je dat? Of denk je bij jezelf dat het zo'n vaart allemaal niet zo zal lopen? Lot vindt het lastig. Hij aarzelt. Wil zijn schoonzonen overtuigen, maar die poging mislukt. De engelen moeten hem bij de hand nemen om hem op tijd weg te krijgen. Zelfs het gebod om alleen vooruit te kijken weigert Lots vrouw op te volgen. Lot is zijn schoonzonen kwijt en zijn vrouw. De stad vergaat door het vuur uit de hemel. Ternauwernood is Lot gered, samen met zijn dochters. En ook daarna is Lot niet het toonbeeld tot navolging. Het is te danken aan Gods genade dat Lot vastgehouden wordt en vergeving ontvangt.

Laten we de lijn eens doortrekken. Het oordeel is aangekondigd. Het is gekomen. Ook ons wacht de oordeelsdag. Hoe zullen we die dag beleven? Als de inwoners van Sodom en Gomorra? Bekeer je toch, voor je voor eeuwig moet omkomen! Of mag je roemen in Gods genade: Op U betrouw ik! Tot U Heere Christus neem ik de toevlucht. U Jezus Zoon van God Die het oordeel wilde dragen en ondergaan aan het kruis op Golgotha

Om met elkaar over door te praten:

Wat vind je van deze geschiedenis?

Hoe kijk je naar de toekomst? Jouw toekomst?

De HEERE beproeft Abraham

't Zal wel even geleden zijn voor je. Dat je vader en/of je moeder je heeft leren lopen. Hoe ging dat? Eerst maar eens aan papa's en mama's hand. Maar op den duur wilden zij dat je het alleen zou kunnen. En dan gebeurde het wel dat je viel. Met vallen en opstaan moest je leren lopen. Zo is het ook in het leven van het geloof. Als je wandelen mag aan de hand van de HEERE dan is het goed. Maar als Hij Zijn genade wat inhoudt, wat gebeurt er dan? Dan zouden we zomaar kunnen vallen in allerlei zonden en ongerechtigheden.

De HEERE beproeft mensen. Maar, zoals we vanmiddag hopen te lezen, Hij doet dat niet boven ons vermogen. Hij weet wat we kunnen dragen.

Abraham is geroepen door de HEERE. Hij heeft hem heel duidelijk gemaakt dat hij Izak moest meenemen. Zijn enige zoon moest mee, zijn lieveling. Vraagt God dan het onmogelijke? Abraham weet het niet. Hij weet alleen dat God het van hem eist om het offer te gaan brengen in het gebied dat Moria heet. Maar niet een rund of schaap als offer, maar zijn kind... Die jongen van wie Abraham houdt. Een kind van het wonder is hij. Maar hem moet hij nu teruggeven aan de HEERE. En daar gaat veel achter schuil. De betrouwbaarheid van de HEERE is in het geding hier. Want als Izak er niet meer is, dan komt er van de belofte van de HEERE niets terecht. Hij is dan Onbetrouwbaar. En wat gebeurt er dan met de beloofde Messias? Die kan niet geboren worden. En dan is het voor eeuwig verloren. Alles staat op het spel.

Weet je wat me altijd zo raakt in dit gedeelte? Dat Abraham zo gelooft in en vertrouwt op de HEERE dat hij in vers 5 zegt dat ze samen terug zullen keren. Abraham is werkzaam geweest die drie dagen dat de reis duurde met de beloften die de HEERE Zelf gegeven heeft. Hij heeft geloof gewerkt. En Hij versterkt het. Werkzaam zijn met de belofte. Hoe doe je dat? De Naam van de HEERE aanroepen en net zolang aanhouden tot Hij je genadig is. Zijn eigen Woord en belofte voorhouden.

Om met elkaar over door te praten:

Wat is het ergste voor Abraham bij deze opdracht?

Hoe ben jij bezig met de belofte van de HEERE voor jou (de doop)?

God prijst Abraham

God heeft nu genoeg gezien. Hij heeft mes gezien in Abrahams hand. Hij heeft gezien dat Abraham zijn zoon inderdaad Hem wilde offeren. Hij roept met nadruk, tot twee keer toe, Abrahams naam. Izak mag blijven leven. Lezen we in het Nieuwe Testament over deze geschiedenis, dan gebruiken de Bijbelschrijvers krasse taal. De schrijver van de Hebreeënbrief en Jacobus hebben het over: 'als hij zijn zoon Izak geofferd heeft'. Abraham laat geloofsgehoorzaamheid zien. Izak heeft de dood aanvaard. En dan krijgt hij van God het leven terug. Meer zal God niet vragen. Hij gaat nu de zaak afmaken. Dat doet Hij op een manier, zoals Hij gewoonlijk handelt: goddelijk, maar ook genadig.

Abraham heeft daar gestaan onder spanning. Zijn spieren waren gespannen om het mes te hanteren. Zijn geloofsvermogen stond onder uiterste spanning. Hij spitst zijn oren en draait zich om naar het geritsel. Daar is een ram, vast met zijn horens in de dorens of in de struiken. Een wonder van de HEERE, Die in alles voorziet. Een ram vind je niet op een bergtop. Die vind je bij de kudde, niet in zijn eentje in de wildernis. De HEERE wil een rein dier om geofferd te krijgen. Als de HEERE ergens voor zorgt, dan zorgt Hij goed. Zo laat Hij zien hoe Hij werkt. Hij werkt door middel van plaatsvervangende. Een zondaar kan voor Hem niet bestaan. Wij kunnen voor Hem niet bestaan. Jullie niet als leerlingen, wij niet als docenten. Tenzij we schuilen achter het bloed van de Heere Jezus. Hij wacht niet op een offer van ons, Hij heeft Zijn Zoon gezonden. Het is advent. We zien uit naar de komst van de Zaligmaker. Is Hij ook jouw Zaligmaker? Heeft Hij ook voor jou betaald? Deel je in Zijn vergeving? Je mag dan leven, omdat de Ander jouw plaats innam. Zoek die vergeving elke dag weer.

Nu ken ik die waarheid, zo diep als gewis,
dat Christus alleen mijn Gerechtigheid is:
Nu tart ik de dood, nu verwin ik het graf,
nu neemt mij geen satan de zegekroon af!

Nu reis ik getroost onder 't heiligend kruis
naar 't erfgoed daarboven, in 't Vaderlijk huis.
Mijn Jezus geleidt mij door de aardse woestijn,
'gestorven voor mij!' zal mijn zwanenzang zijn.

R.M. M'Cheyne (1813-1843)

Om met elkaar over door te praten:

Hoe bedoelen de Nieuwtestamentische schrijvers de uitdrukking dat Abraham Izak geofferd heeft?

Leg eens in eigen woorden uit wat plaatsvervangende betekent.

De HEERE begint met Abraham de geschiedenis van het volk Israël

Net als een dag of tien geleden lezen we vandaag over de roeping van Abram uit Ur. Nu om terug te blikken. Vanachter een periode van duizenden jaren later terug te kijken naar de belofte die de HEERE aan Abram gedaan heeft. Het begon met twee personen: Abram en Saraï. Aan hen heeft de HEERE zeer machtige en rijke dingen beloofd: een eigen land, een eigen volk, een bijzondere zegen. En de belangrijkste belofte is nog wel dat uit het nageslacht de Heere Jezus geboren zou worden.

We leven in de tijd van Advent. We kijken terug naar de geboorte van de Zaligmaker. Gods belofte is heerlijk vervuld. wat is het doel van dat terugkijken? Dat we in de Heere Jezus Christus met hoop richting de toekomst mogen kijken. In onszelf zijn we net zo ongelovig als Abram. Hebben we net zoveel twijfels als Saraï heeft gehad. En toch heeft de HEERE aan hen genade bewezen. Omdat zij de belofte geloofd hebben. Dwars tegen alles in toch hun vertrouwen op de HEERE gesteld.

Zo vraagt Hij dat ook van ons. Dat we geloven wat Hij ons belooft. Dat is het doel van wat Hij aan ons belooft. In onze taal is dat mooi te zien aan beloven en geloven. Dat rijmt op elkaar. De belofte van de HEERE vraagt om geloof. Ontbreekt het aan het geloof in je leven? Kijk dan eens naar hoe Hij Zijn beloften vervuld heeft. Hij is vandaag nog steeds Dezelfde. Lukt het je niet om te geloven? Zeg het Hem! Houd aan net zolang totdat Hij jou zegent. En als je geloven mag, laat het dan je dagelijkse gebed zijn: HEERE, vermeerder bij mij het geloof. De discipelen hadden dat nodig; jij hebt dat nodig. En weet: Wie ook maar(!) in Hem gelooft, die zál zalig worden!

Om met elkaar over door te praten:

Welke belofte(n) heeft de HEERE aan jou gedaan?

Wat is jouw hoop voor de toekomst?

Op welke personen uit de Abrahams geschiedenis lijkt jij? Waarom?

Advent vanuit artikel 18 NGB

De komende weken zullen we bij de dagopeningen heen gaan leven naar het Kerstfeest. Vanuit de Schrift volgen we het spoor van de belijdenis uit artikel 18 en 20 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. En dat is eigenlijk ondoenlijk: over iets nadenken wat eigenlijk niet te bevatten is. De apostel Paulus schrijft het aan zijn geestelijke zoon Timothéus (hoofdstuk 3:16): 'En buiten allen twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot; God is geopenbaard in het vlees, is gerechtvaardigd in den Geest'. Een verborgenheid, een geheim, een mysterie. Daarom is juist rondom het Kerstfeest het werk van de Heilige Geest zo noodzakelijk. Dat Hij jouw (blinde) ogen opent voor Hem. Ja, het werk van een Drie-enig God is nodig en komt ook schitterend naar voren in de komst van de Heere Jezus naar deze wereld.

Het is ook daarmee dat Guido de Brès inzet in artikel 18: *'Wij belijden dan dat God de belofte die Hij den oudvaderen gedaan had door de mond Zijner heilige profeten, volbracht heeft, zendende Zijn eigen eniggeboren en eeuwigen Zoon in de wereld, ten tijde door Hem bestemd'* Hiermee zet hij in bij God. Waarom doet de Brès dat? Ik denk om drie redenen:

In het paradijs zijn wij van God (niet in de eerste plaats van Jezus!) afgevallen en hebben Hem de rug toegekeerd en Zijn toorn over ons leven afgeroepen. Hier blijkt dus in de eerste plaats dat God zijn recht handhaaft en Zijn toorn over de zonden naar voren laat komen. Zie Zondag 5 en 6 H.C.

In de tweede plaats blijkt hieruit al Gods liefde. Hij zond Zijn Zoon. Ja, Zijn eniggeboren Zoon. Niet één van de vele zonen, maar de Eniggeboren! En ook Zijn eeuwige Zoon. In de eeuwigheid had God al gedachten van vrede en wilde Hij Zijn Zoon naar deze wereld zenden om zondaren weer met Hem te verzoenen. Onbegrijpelijke Liefde!

Tenslotte spreekt hij hier ook voluit de Schrift na. God is een belovend God. Artikel 18 zegt dat God die belofte gedaan heeft aan de oudvaders. Dat zijn de gelovigen uit het Oude Testament aan wie eeuwenlang de komst van Christus beloofd is. Zij hebben met de verrekijker van het geloof naar Zijn komst uitgekeken. En nu gaat God de belofte vervullen met de komst van Zijn Zoon. God houdt getrouw Zijn woord.

Om met elkaar over door te praten:

Wanneer heeft God de eerste belofte gedaan van de komst van Zijn Zoon?

God openbaart Zich als een belovend God. Wat heeft dat jou te zeggen?

Advent vanuit artikel 18 NGB

God heeft Zijn enige en eeuwige Zoon gezonden naar deze wereld. Over een paar weken mogen we het weer herdenken. Naast het feit dat Hij gekomen is, zegt Guido de Brès ook hoe Hij gekomen is:

Dewelke eens dienstknechts gestaltenis aangenomen heeft, en den mens gelijk geworden is, waarachtiglijk aannemende een ware menselijke natuur, met al haar zwakheden (uitgenomen de zonde), ontvangen zijnde in het lichaam der gelukzalige maagd Maria,

Ter boorbereiding op deze stukjes las ik in een verklaring van een wetenschappelijk onderzoeker, die de barre ellende van een woonbuurt wilde gaan bestuderen. Om dat goed te kunnen doen, ging hij zelf ongeveer twee jaar in die wijk wonen. Er waren weleens momenten dat hij het er niet kon uithouden. Dan ging hij er even tussenuit om het contact met zijn vrienden op te zoeken. We kunnen ons daar wel wat van voorstellen.

Echter hoeveel groter was de overgang voor de Heere Jezus: Hij verliet de hemelse heerlijkheid om als een dienstknecht onder de mensen te wonen. Een Dienstknecht in de eerste plaats van Zijn Vader: Zie Ik kom om Uw wil te doen! Gehoorzaam aan Zijn Vader tot in de dood toe!

Echter ook kwam om onder en voor de mensen te dienen en is daarom de mensen in alles gelijk geworden. Dat moet wat voor Hem geweest zijn! Om in deze zondige wereld tussen zondaren te leven, ja te dienen.

Hij werd mens vanaf het allereerste begin: **ontvangen zijnde in het lichaam der gelukzalige maagd Maria**. Hij maakt de ontwikkeling door van kind, via de jeugdijaren naar de volwassenheid. Hij kende ook behoefte aan eten, drinken, slaap. Hij kende verdriet, voelde eenzaamheid. Hij weende bij het graf van Lazarus. Hij heeft echt onze natuur, met al haar zwakheden aangenomen.

Het laatste voor vandaag is het woordje: **aangenomen**. Zo staat het er: *Dewelke eens dienstknechts gestaltenis aangenomen heeft*. Dat laat iets zien van de grootheid van Christus. Wij kunnen heel veel, alleen wij konden onze geboorte niet bepalen. Hoe anders is het bij Hem: Hij was actief bij Zijn menswording. Daarom is Hij ook op het Kerstfeest de Gans Andere, de Hoog Verhevene! En tegelijkertijd is Hij zeer nabij en wilde Hij aan ons gelijk worden. Heb jij Hem zo al leren kennen?

Om met elkaar over door te praten:

De Heere Jezus was echt mens. Welke troost geeft dat jou?

Tegelijkertijd heeft er wel één groot verschil: Hij was zonder zonde. Welke troost geeft dat aan jou?

Advent vanuit artikel 18 NGB

En heeft niet alleen de menselijke natuur aangenomen, zoveel het lichaam aangaat, maar ook een ware menselijke ziel, opdat Hij een waar mens zou zijn. Want aangezien de ziel zowel verloren was als het lichaam, zo was het van node dat Hij ze beide aannam, om ze beide zalig te maken.

Christus moest lichaam en ziel aannemen om zondaren echt te kunnen verlossen. Het zijn bekende woorden, maar wat wordt nu bedoeld met de ziel? Dat is nog niet zo makkelijk te beantwoorden, je zou het beste kunnen zeggen, dat dit je gehele persoonlijkheid is. Dus wie jij bent! Niet alleen hoe je overkomt of hoe andere mensen je zien, dat is je lichaam, maar wat er van 'binnen' afspeelt: je gedachten, je gevoelens en je begeerte. En die twee dingen, lichaam en ziel, maken wie jij bent.

De komst van de Heere Jezus naar deze aarde bepalen je dus bij je afkomst. Wij zijn kinderen van Adam en Eva. En waar was het nu als eerste fout gegaan? En de vrouw zag dat die boom goed was tot spijze, en dat hij een lust was voor de ogen... Met het zien en begeren. De zonde is niet van buitenaf begonnen, maar van binnenuit! En daardoor is ons hele bestaan verdorven. Daarom is de komst van Christus zo noodzakelijk, omdat Hij door Zijn Geest onze ziel kan reinigen. En dat kan Hij doen, omdat Hij dat zelf verdiend heeft!

Zo is het ook als je de HEERE leert kennen. Ik hoop dat je dat ook herkent in je eigen leven! Dan begint dat van 'binnenuit'. Wil je een Bijbels voorbeeld? Denk aan Paulus zijn eerste gebed: Heere wat wilt Gij dat ik doen zal? Zijn wil, zijn begeerte, zijn ziel raakte afgestemd op God.

Ziel en lichaam. Ja, ook dat laatste! Want, de Heere wil ook jouw lichaam maken tot een tempel van de Heilige Geest. Kerstfeest heeft dus ook met je lichaam te maken. Een heilig leven wil de Heere ook jou geven en dat vraagt Hij ook van jou. De vraag die overblijft is: heb je deze Zaligmaker al nodig gekregen? Ja, Hij Die volkomen –lichaam en ziel- kan zalig maken die tot Hem gaan!

Om met elkaar over door te praten:

In Zondag 1 van de Heidelberger Catechismus zie je het ook terug komen: lichaam en ziel. Welke troost geeft jou dat?

Kerstfeest heeft ook met jouw lichaam, jouw levensstijl te maken. Hoe dan? Vul dat eens concreet in.

Advent vanuit artikel 18 NGB

Daarom belijden wij (tegen de ketterij der wederdopers, die loochenen dat Christus menselijk vlees van Zijn moeder aangenomen heeft), dat Christus is deelachtig geworden des vleses en bloeds der kinderen; dat Hij een Vrucht der lendenen Davids is, zoveel het vlees aangaat; geworden uit het zaad Davids naar het vlees; een Vrucht des buiks van Maria; geworden uit een vrouw; een Spruite Davids; een Scheut uit de wortelen van Isai; uit Juda gesproten; afkomstig van de Joden zoveel het vlees aangaat; uit het zaad Abrahams, aangezien Hij aangenomen heeft het zaad Abrahams, en is Zijn broederen in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonde

Een grote dwaling zit soms in één klein woordje. Denk aan het verschil tussen zalig worden om het geloof of zalig worden door het geloof. Dat is een verschil van eeuwigheid! En daarom is het belangrijk dat je zorgvuldig formuleert. Ook in 2024, als er wellicht heel makkelijk gezegd wordt: waar maak jij je nu druk om? We geloven toch allemaal het zelfde...

Voor Guido de Brès was het ook geen kleinigheid. Hij probeert eenvoudig de Schriften na te volgen. We lezen vanmorgen het Kerstevangelie uit Lukas 2: En zij baarde haar eerstgeboren Zoon... Dat woordje 'haar' was in geding in de strijd tegenover de wederdopers. Ja, ze geloofden wel in Christus, maar niet dat Hij het menselijke vlees van Zijn moeder aangenomen heeft. Als ze vandaag aan de dag geleefd zouden hebben, zouden ze Maria gezien hebben als een zogenaamde 'draagmoeder'. Christus zou slechts een schijnlichaam aangenomen hebben.

Zie je dat het niet om een kleinigheid gaat! Stel je voor dat dit zo was, dan konden jij en ik niet zalig worden. Dan was de Heere Jezus niet meer dan een voorbeeld. Daarom gaat Guido de Brès hier zo uitgebreid op in en haalt hij alles uit de kast om te onderstrepen dat Jezus de ware menselijke natuur aangenomen heeft. En dan geeft hij als het ware een samenvatting van de geslachtslijn van de Heere Jezus uit de Schriften. Hij gaat terug naar de bron en de norm van het geloof: De Heilige Schriften. Dat is ook vandaag zo noodzakelijk om weer (terug) te gaan naar het Woord. Niet onze gevoelens, niet allerlei nieuwe inzichten, maar alleen het Woord van God en als het niet naar dat Woord is, dan zal het geen dageraad hebben.

Om met elkaar over door te praten:

Waarom is het belangrijk dat je het geloof Bijbels kunt verwoorden? Zie je belijdenisgeschriften hierbij als een hulpmiddel?

Lees het geboorteregister van de Heere Jezus (Zijn voorgeslacht) uit Matthéus 1 eens. Welke troost kan dit jou geven?

Advent vanuit artikel 18 NGB

‘Alzo dat Hij in der waarheid onze Immánuël is, dat is: God met ons.’

Het is alsof we bijna aan het einde van een muziekstuk zijn aangekomen en dat het slotakkoord aanbreekt. Zo zet Guido de Brès hier in: alzo dat Hij in der waarheid onze Immánuël is, dat is: God met ons.

En laten we vanmorgen maar gelijk met de deur in huis vallen: is dat geen groot wonder? In het paradijs hebben we de keuze gemaakt: tegen God. En dagelijks laat je het ook weer zo vaak zien: tegen God. Daarom is het toch niet onverdiend, als het altijd zou blijven God tegen ons! Door de zonde staan we immers met de rug naar Hem toe. En hoe kan dat nu weer anders worden? Hopelijk is dat een vraag waar jij ook mee zit of waar je mee gezeten hebt! Vanuit jou en mij is dat onmogelijk, maar nu openbaart God Zich in Zijn Zoon als Immánuël.

Ja, zegt Guido de Brès, Hij is aan onze kant komen te staan, want Hij is onze Immánuël. Christus wilde Eén van ons worden. Ja in Hem en door Hem wil God weer aan onze kant komen te staan. Hierin zien we iets van de gewilligheid van de Vader, Die Zijn Zoon naar deze aarde wilde zenden. Ook blijkt de gewilligheid van de Zoon om te komen, om Zich te vernederen, Zich te vereenzelvigen met zondaren en in die weg voor verzoening te zorgen. Hoe zien we hier ook de gewilligheid van de Heilige Geest. Die zal het uit Christus nemen en jou verkondigen.

Daarom vanmorgen de vraag aan jou: aan welke kant sta je? Misschien moet je zeggen: ik heb veel tegenslagen, maar dit weet ik: dat God met me is. Of is het bij jou anders? Ben je eigenlijk nog hetzelfde als Ezaú? Hij had immers veel, maar God tegen! Verhard je dan niet langer vanmorgen, maar laat je met God verzoenen!

Om met elkaar over door te praten:

Op een Nederlandse € 2,- munt is het te vinden: God met ons. Denk je daar weleens aan bij de besteding van je geld?

Heb jij zo'n Middelaar al nodig gekregen?

Want de tijd is nabij

Deze twee weken lezen we met elkaar uit het allerlaatste Bijbelboek. Vaak wordt dit boek als een moeilijk, of misschien wel het moeilijkste boek gezien uit de hele Bijbel. Het lijkt allemaal zo verholten en schimmig, terwijl dit helemaal niet het geval had moeten zijn. Kijk maar naar het eerste woord dat we lezen (HSV)/tweede woord dat we lezen (SV). Het is, zoals de titel van dit boek al zegt, een openbaring! Door een openbaring zou je juist meer dingen te weten moeten komen, bijvoorbeeld over wat er (in de toekomst) gaat gebeuren. Je kan dan misschien niet exact weten wat wanneer op welke tijd gaat gebeuren, maar je kan wel het nieuws volgen en parallellen zien met de dingen die beschreven staan in Openbaring.

Deze weken denken we alleen na over de eerste drie hoofdstukken van het boek. Die bestaan uit een inleiding die we vandaag lezen en wordt gevolgd door de bekende zeven brieven aan de zeven gemeenten. De rest van de profetie is voor een andere keer, of om zelf een keer thuis rustig door te lezen. Eigenlijk kom je in het Nieuwe Testament nauwelijks profeten tegen, zoals in het Oude Testament wel het geval was, maar hier wel. Weet jij vanuit het Oude Testament in welke tijden de profeten optraden? En wat vaak de boodschap was die de profeten brachten? Je ziet dat de profeten door God werden geroepen op het moment dat het volk Israël in verval raakte. Wanneer ze de afgoden gingen dienen, of wanneer ze de wet van God niet meer zo serieus namen. En wat was dan de boodschap die de profeten brachten? Iemand een idee? Juist! Een profeet riep op tot herstel, hij waarschuwde voor de mogelijk gevolgen van de daden van het volk en het verdriet wat ze God ermee deden, of hij profeteerde het komende oordeel over hun afvalligheid. En dat niet alleen, vaak zat er namelijk nog een diepere laag in de profetie, die soms veel later pas in vervulling ging of nog moet gaan.

'Want de tijd is nabij'. Welke tijd zal hiermee bedoeld worden denk je? Waarom? Het gaat hier waarschijnlijk om de tijd dat de Heere Jezus terugkomt. Maar voordat Hij terugkomt zal er eerst nog een heel moeilijke tijd gaan aanbreken vol plagen en andere gruwelijkheden. Dit staat vooral beschreven in hoofdstuk 5-20.

Als je het allemaal zo bekijkt is het dus een Bijbelboek om eens goed voor te gaan zitten. Het zal niet altijd makkelijk zijn of leuk om te horen. Tegelijkertijd hebben waarschuwingen over het komende oordeel altijd een dubbele betekenis. De eerste is makkelijk, die weet je vast zelf wel. Dat is de waarschuwing om terug te keren tot God. De Bijbel staat hier vol van. God wil Zijn straffen niet uitvoeren, Hij wil dat je terug bij Hem komt! De tweede is moeilijker. Er zijn namelijk ook oordelen die sowieso gaan plaatsvinden. Dat zag je in het Oude Testament ook al. En nu we aan het einde der tijden leven weten we ook zeker dat er oordelen over de wereld zullen gaan, voordat het einde er is. Waarom is het dan goed om te horen dat die oordelen eraan komen? Zodat je jezelf erop kan voorbereiden en je niet van je geloof afvalt wanneer ze komen en je het zwaar te verduren zult krijgen.

Om met elkaar over door te praten:

Lees jij het boek Openbaring wel eens voor jezelf? Vind jij het een 'openbaring'?

Zijn er dingen die jij om je heen ziet gebeuren die je herkent uit de Bijbel?

Op welke momenten kwamen de profeten in actie en wat was hun boodschap? Zouden wij in deze tijd behoefte hebben aan profeten?

Brief aan Efeze

We beginnen vandaag met de eerste brief aan de gemeente van Éfeze. Bij het lezen van de brieven is het trouwens goed om te bedenken dat de brieven samen één geheel vormen. Ze werden hoogst waarschijnlijk als een setje rondgestuurd. Dus niet alleen de brief met jouw gemeente als geadresseerde was voor jou om te lezen, maar net zo goed de overige brieven. Je kunt dat bijvoorbeeld zien aan hoe iedere brief eindigt met de woorden: ‘...laat hij horen wat de Geest tot de gemeenten zegt.’ Niet gemeente, maar gemeenten. Dus je moest net zo goed de andere brieven ter harte nemen.

Dan zie je dat tijdens het lezen deze bekende woorden herhaald worden. Er zit een duidelijke opbouw in. Dat maakt het makkelijker om te lezen en de boodschap van de brief beter te begrijpen. Het fijne is dat deze opbouw in alle brieven ongeveer hetzelfde is. Hoe ziet die opbouw eruit? Ongeveer zo:

- Opdracht: (‘Schrijf ...’)
- Karakter van Christus (‘Dit zegt Hij Die ...’)
- Beoordeling (‘Ik ken/weet ...’)
- Veroordeling (‘Maar ik heb tegen u ...’)
- Aanmaning (dreigementen en/of aansporingen)
- Oproep (‘Wie oren heeft ...’)
- Belofte (‘Wie overwint ...’)

(Misschien is het goed om dit (iedere dag) op het bord te schrijven en met elkaar de brief te ontleden wat de verschillende onderdelen zijn.)

We hebben het gedeelte nu met elkaar gelezen en de verschillende onderdelen benoemd. Kan je nu ontdekken wat de kern van deze brief aan de Efeziërs is? Dat is: ‘Dat u uw eerste liefde hebt verlaten’. Wat zal daarmee bedoeld worden, uw eerste liefde? De eerste liefde heb je niet alleen geestelijk, maar ook gewoon tussen een jongen en een meisje of tussen een man en vrouw. Je bent zo smoorverliefd op elkaar. Alles om je heen vergeet je. Je kan alleen nog maar aan die ander denken en loopt de hele dag met een glimlach op je gezicht rond. Ben je net getrouwd, dan is dit meestal hoe het er aan toe gaat tijdens de wittebroodsweken en de eerste jaren van je huwelijk.!

Maar daarna wordt het vaak wat minder. Het wordt wat gewoner. Je bent soms wat drukker met andere dingen of raakt wat meer afgeleid. En heel langzaam voel je toch iets minder voor die ander. En zo kan dat ook bij God gaan. Soms kan je echt een warm gevoel vanbinnen krijgen als je over Hem nadenkt, Wie Hij voor je is en wat Hij voor jou heeft gedaan. Maar soms kan dat ook afzakken. Je hebt dan minder zin om te lezen en te bidden, of je vergeet het gewoon. Zoiets zal er bij Éfeze aan de hand zijn geweest. Maar kijk eens eerlijk naar je eigen leven, komt dit bij jou en mij ook niet heel vaak voor? Je ziet daarin meteen iets van het profetische van deze brief naar voren komen. Hij blijkt namelijk ook erg toepasselijk voor onze levens vandaag de dag. Vanmorgen roept de Heere jou en mij op om terug te komen naar Hem. Hou vol! Geef niet op! Kom terug!

Misschien denk je, ik ken de Heere nog niet persoonlijk. Ik heb nooit een warm gevoel vanbinnen en ik word nooit blij als ik aan Hem denk. Ook dan is dit stukje voor jou. Want ook jou wil de Heere in Zijn Paradijs hebben. Daar heeft Hij alles voor over gehad, Zelfs het allerliefste en kostbaarste wat Hij had, Zijn Zoon! Dus wacht niet langer en kniel voor Hem, stort je hart voor Hem uit en vraag of Hij ook jouw Verlosser wil zijn. En dat wil Hij!

Dan nog kort iets over de Nicolaïeten. Dit was een groep mensen/stroming die vonden dat de wet was afgeschaft en dat je vrij kon zondigen. Ze stimuleerden afgodendienst en seksuele uitpattingen. Wat dat betreft is er helaas niets nieuws onder de zon.

Om met elkaar over door te praten:

Welke kenmerken heeft de eerste liefde tussen man en vrouw volgens jou? En welke kenmerken als het gaat tussen de Heere en een mens/jou?

Hier krijgen de Efeziërs en wij met hen de belofte mee dat we mogen eten van de Boom des Levens. Wat kan daar volgens jou de betekenis van zijn? Vanmiddag lezen we hier meer over.

Brief aan Smyrna

Gisteren ontdekten we met elkaar dat de brieven een standaard opbouw hebben die je als volgt zou kunnen omschrijven:

Opdracht: ('Schrijf ...') – Karakter van Christus ('Dit zegt Hij Die ...') – Beoordeling ('Ik ken/weet ...') – Veroordeling ('Maar ik heb tegen u ...') – Aanmaning (dreigementen en/of aansporingen) – Oproep ('Wie oren heeft ...') – Belofte ('Wie overwint ...')

(Laten we dit ook vandaag op het bord te schrijven en met elkaar de brief te ontleden wat de verschillende onderdelen zijn.)

Als je dit zo ziet zijn er twee opvallende dingen vergeleken met gisteren. Gisteren was de beoordeling positief, nu is deze wat neutraler. Het tweede wat meer opvalt is dat de gemeente uit Smyrna geen veroordeling krijgt. Kijk maar goed, dat zinnetje: 'Maar ik heb tegen u ...' ontbreekt. Ook bij de brief aan Filadélfia is dit het geval, maar bij alle andere gemeenten wordt dit wel genoemd.

Zou dit misschien iets te maken kunnen hebben met de beschrijving dat de gemeente arm is, maar toch rijk? Een vreemde uitdrukking zo op het eerste gezicht. Heb jij enig idee wat daarmee bedoeld zou kunnen worden? Zijn er meer verleidingen voor rijke mensen of voor arme mensen? Kan je voorbeelden noemen? Weet je ook of de Bijbel hier iets over zegt?

Dan nog even iets over die verdrukking van tien dagen. Hoe moeten we dit lezen? Voor vanmorgen voert het te ver om allerlei verschillende uitleggingen naast elkaar te leggen. Maar één ding is zeker, welke uitleg je ook kiest, dit is een vastgestelde tijd. God weet wat er komt en Hij bepaalt hoe lang het duurt.

Tot slot, er staat na die verdrukking van tien dagen, 'Wees trouw tot in de dood'. Er staat niet tot aan de dood, maar tot in de dood. Dat betekent dat er gelovigen zijn die zullen sterven tijdens deze vervolging. Dit is niet de boodschap die wij mensen graag willen horen en ergens vind ik dit ook altijd moeilijk. Hoe kan het nu dat je de Almachtige Koning van hemel en aarde dient, je bent een kind van Hem en Hij is Degene die alles in Zijn hand houdt, en dan toch moeten sterven in de verdrukking? Misschien herken je die vraag. Ik denk niet dat hier een makkelijk antwoord op is. Ik denk wel dat er een glorieus vervolg op is. Als je sterft omdat je vervolgd wordt omdat je volgeling van de Heere Jezus bent, dan mag je zeker weten dat Hij Degene is die je opwacht aan de andere kant!

Om met elkaar over door te praten:

Kan je een paar verleidingen opnoemen voor arme mensen? En voor rijke mensen? Welke groep kan er makkelijker in verleiding vallen denk je? Eigenlijk wel raar, hè, dan heb je zoveel en wil je alleen maar meer. In welke categorie vallen de meeste christenen in Nederland? En in welke val jij?

Trouw zijn tot in de dood. Ken je daar voorbeelden van vanuit bijvoorbeeld verhalen van de vervolgte kerk?

Brief aan Pergamus

Laten we ook vandaag weer de brief met elkaar ontleden door naar de opbouw te kijken.

Opracht: ('Schrijf ...') – Karakter van Christus ('Dit zegt Hij Die ...') – Beoordeling ('Ik ken/weet ...') – Veroordeling ('Maar ik heb tegen u ...') – Aanmaning (dreigementen en/of aansporingen) – Oproep ('Wie oren heeft ...') – Belofte ('Wie overwint ...')

In de vorige brief zagen we de Satan als brullende leeuw voorbij komen. Bij Pergamus hanteert hij een andere tactiek. Hij komt hier veel meer als engel van het licht. Kijk maar wat de Heere Jezus zegt. Ze houden vast aan Zijn Naam en hebben het geloof in Hem niet verloochend, ondanks dat de vervolging toenam. Maar dan komt het: uiterlijk lijken de zaken prima op orde, maar aan de binnenkant is de gemeente behoorlijk aangetast. Hoe dan? Nou, Bileam vroeg bijvoorbeeld geld om God raad te plegen. Vervolgens wilde hij tegen betaling zelfs Gods volk vervloeken. Dat lukte hem echt niet, want er kwamen alleen maar zegeningen uit zijn mond. Balak probeerde heidense gebruiken in te mengen in het Joodse geloof om het zo tot zonde te verleiden. Dat deed hij vooral door feesten te organiseren met lekker eten, veel drank en vrije seks. En daar worden ze in Pergamus mee vergeleken. In deze brief wordt dit nog extra uitgewerkt op het eten van afgodenoffers(feesten) en hoererij. En daarna worden ze net als Éfeze verweten dat ze een leer zijn gevolgd waarin Gods wet niets meer te zeggen had en eigenlijk alles waar je zin in had was toegestaan (de leer van de Nicolaiëten). Zo, dat zijn behoorlijk wat dingen die helemaal de verkeerde kant op gingen in die tijd.

Toch is dit vreemd. Hoe kan je nu uiterlijk alles zo goed op orde hebben en vanbinnen zo ver bij God vandaan leven? Kan dat in deze tijd nog steeds? Wat denk jij? Ik denk het helaas wel. De duivel hanteert vaak nog dezelfde aanpak als toen, omdat het zo goed werkt. Ook in onze gemeenten komt machtsmisbruik voor eigen gewin voor, zijn er mensen bij wie de houding op zondag heel anders in dan die van maandag en helaas komen ook onder onze jongeren verkeerde feesten en foute snaps, filmpjes of erger op seksueel gebied voor.

Wees eens eerlijk naar jezelf. Probeert de duivel jou misschien ook op een van deze manieren te verleiden? Geld, macht, aandacht of seksuele verleiding blijven aan ons trekken, zelfs als we de Heere Jezus met ons hele hart (willen) volgen. Als je het zo bekijkt is deze brief heel actueel. Laten we dan verder lezen wat de Heere Jezus ons te zeggen heeft. Hij roept jou en mij op om je te bekeren! Weg van de zonde, terug naar Hem! En overwinnen, met de hulp van de Geest. Overwinnen kan alleen als er strijd aan vooraf gaat, dus dat is wel wat jou en mij te wachten staat. Maar met de hulp van de Heilige Geest van God, mag je er zeker van zijn dat je zult overwinnen.

Het 'Verborgene manna' verwijst naar de woestijn. Afgezonderd van de wereld, vreemdeling zijn. En dat is niet makkelijk. Maar het verwijst ook naar de Heere Jezus Die als het Levende Brood uit de hemel neerdaalde. Je mag Zijn aanwezigheid ervaren, je met Hem voeden, met Hem leven. De witte steen kent meerdere uitleggingen. Eén is dat het als toegangsbewijs voor een feest diende. Jij mag binnenkomen bij het feest van het Lam. Een andere uitleg is die van een rechtszaal. Hierbij gaf een zwarte steen aan dat je schuldig was en een witte betekende vrijspraak. Andere uitleggingen gaan uit van een teken/token van vriendschap, een edelsteen (als beloning), een steen uit de borsttas van de hogepriester waarop de namen van Zijn volk stonden. Welke uitleg je ook kiest, of misschien zijn ze allemaal wel waar, ze zijn allemaal prachtig van toepassing op wat de Heere jou geven wil.

Om met elkaar over door te praten:

Vind jij deze brief aan Pergamus actueel? Herken je de verleiding van de duivel om je heen of in je vriendengroep? Hoe ga jij hier mee om? Durf je dit met je vrienden te bespreken?

Vanmiddag lezen we in de Galatenbrief dat Paulus daar ook tegen deze verleidingen schrijft. Hij zet er dan iets tegenover wat je kan helpen; De vrucht van de Geest.

Brief aan Thyatira

Laten we ook vandaag weer de brief met elkaar ontleden door naar de opbouw te kijken.

Opdracht: ('Schrijf ...') – Karakter van Christus ('Dit zegt Hij Die ...') – Beoordeling ('Ik ken/weet ...') – Veroordeling ('Maar ik heb tegen u ...') – Aanmaning (dreigementen en/of aansprongen) – Oproep ('Wie oren heeft ...') – Belofte ('Wie overwint ...')

Als we met elkaar de opbouw hebben gekeken, dan zal je gemerkt hebben dat het eerste stuk duidelijk overeen komt met de andere brieven, maar dat het laatste stuk wat moeilijker te onderscheiden is. Als je heel goed leest zie je bijvoorbeeld dat de laatste twee onderdelen zijn omgedraaid. En dat de onderdelen 'veroordeling' en 'aanmaning' heel lang zijn en wat door elkaar heen lopen.

We kijken vanmorgen niet alleen naar wat deze opvallende zaken te maken hebben met de gemeente in Thyatira, maar ook wat dit in het profetisch perspectief van de brief betekent. Als je de vorige brieven nog kan herinneren lijkt er een opbouw in te zitten. Theologen zien hierin de opbouw van de kerkgeschiedenis vanaf de vroege kerk tot aan de tijd van de wederkomst. Thyatira is de periode waarin de kerk behoorlijk in verval is gekomen. Zo erg zelfs dat het grootste deel dan de mensen niet meer trouw is. Dit verval is innerlijk al vele jaren aan de gang maar uiterlijk is dat nu in Europa heel duidelijk zichtbaar.

Als je heel goed leest zie je tussen de regels door ook een verschuiving, eerst werd de hele gemeente aangesproken met daarin een aantal die (sterk) afdwaalden, hier lijkt het andersom. De hele gemeente wordt aangesproken maar er zijn er nog maar een paar die volhardden in de dingen die in vers 19 worden genoemd. Dat is natuurlijk heel erg verdrietig dat de kerk zo extreem in verval is geraakt. Tegelijkertijd is het wel bemoedigend om te zien dat de Heere de enkeling niet uit het oog verliest die nog wel probeert om vol te houden om te geloven en lief te hebben omdat hij of zij een volgelinge van de Heere Jezus is. Dit alles is ook de reden waarom de onderdelen 'veroordeling' en 'aanmaning' zo lang zijn en door elkaar heen lopen. Ook die laatste wisseling vindt hierin zijn oorzaak. Dat is niet makkelijk om te horen.

Bij de vorige brieven stond dat stukje over 'Wie oren heeft...' er eerst. Dat betekent dat iedereen met oren aan zijn hoofd werd aangesproken om te luisteren en dat voor iedereen de belofte gold. Nu is dat anders. Nu staat er eerst de belofte, dus dat voor hen voor wie de belofte geldt, voor hen is er de oproep dat 'Wie oren heeft...' De hele gemeente wordt aangesproken, maar het grootste deel van de gemeente is zover bij God vandaan dat ze toch niet naar Hem willen luisteren en dat voor hen deze belofte dus ook niet meer geldt.

Is er dan geen redding meer mogelijk voor hen? Jawel, daar staat de Bijbel vol van. Maar we moeten ook eerlijk zijn. Als we dit in profetisch perspectief lezen voor de kerk in Europa, dan zie we het voor onze ogen gebeuren. Zoveel mensen die (bewust) niks meer met God te maken willen hebben. En deze mensen zullen dus wel verloren gaan... Met dat ik dit schrijf raakt het me diep. Ik hoop dat het ook jou raakt bij het horen van deze radicale profetie. Want dat betekent iets verschrikkelijks voor hen, maar ook een grote verantwoordelijkheid voor ons. Wij kennen de Heere Jezus. (Misschien ben je zelf nog zoekende, maar je weet wel van de mogelijkheid tot redding.) Maar misschien je buren niet. Of de jongeren waarmee je gaat chillen bij het skatepark, de supermarkt of ergens anders. Wat doe jij om hen te bereiken voor het te laat is? Vind je praten moeilijk? Ik ook. Maar bid dan! Bid iedere dag niet alleen voor jezelf, maar juist ook de mensen die God op jouw pad plaatst die Hem nog niet kennen!

Om met elkaar over door te praten:

Raakt het ook jou dat het merendeel van de Nederlanders niks meer met God te maken (wil) hebben? Denk je er wel eens over na hoe dit voor de Heere zelf moet voelen?

Welke mogelijkheden zie je zelf om de mensen om je heen te bereiken? Bid jij specifiek en aanhoudend voor iemand?

Brief aan Sardis

We gaan deze week verder met de brieven uit Openbaring. En net als vorige week willen we de brieven ontleden door de verschillende onderdelen te bekijken.

Opdracht: ('Schrijf ...') – Karakter van Christus ('Dit zegt Hij Die ...') – Beoordeling ('Ik ken/weet ...') – Veroordeling ('Maar ik heb tegen u ...') – Aanmaning (dreigementen en/of aansprongen) – Oproep ('Wie oren heeft ...') – Belofte ('Wie overwint ...')

Ik weet niet of je tijdens het bespreken van de opbouw hebt gezien wat de Heere Jezus over Sardis zegt, maar dat is nogal heftig. Hij zegt: '...u bent dood'. Hij vindt er geen doekjes om, maar zegt waar het op staat. Vervolgens komt er ook helemaal geen 'veroordeling' meer, omdat die al zit opgenomen in het woord dood. Toch roept de Heere Jezus ook nog deze dode gemeente op, want er is nog een klein restje wat op sterven na dood is. Hij roept op dit te versterken, om waakzaam te zijn, om het geloof vast te houden en je te bekeren.

Wat een verdrietige brief. Misschien kan je het nog herinneren van vrijdag, dat ook in de voorgaande brief aan Thyatira het verval in de gemeente zo groot was geworden dat eigenlijk het grootste deel van de gemeente al niks meer met de Heere Jezus te maken had. Hier is dat niet anders, nee, het is hier eigenlijk nog erger. Het kleine restje wat nog vasthoudt aan Hem dreigt ook te sterven. Vrijdag eindigden we de dagopening met de oproep om je verantwoordelijk te voelen om de ongelovige mensen die de Heere op je pad plaatst te vertellen over het goede nieuws, of als je dat moeilijk vindt in ieder geval voor hen blijft bidden. Vandaag is de oproep dat je moet bidden voor je medechristenen zodat ze het geloof niet loslaten en dreigen te sterven.

Ook bij deze brief zag je misschien dat de 'belofte' en 'oproep' (net als vrijdag) waren omgekeerd. De Geest spreekt niet meer tot de hele gemeente, nog maar tot een enkeling. Het verval was in Thyatira vooral in het christelijke Europa zichtbaar. In Sardis zet dit verval door in de kerken zelf. Hoeveel mensen zijn er niet die vroeger als kind nog naar de kerk gingen maar dat als volwassene helemaal hebben losgelaten? Wist je dat er ook veel BN'ers kerkelijk zijn opgevoed? Misschien kijk je wel eens/heb je gehoord van de Avondshow van Arjan Lubach.

Misschien is je daarbij ook opgevallen dat hij soms heel gemeen, denigrerend en belachelijk doet over christenen. Ik vond dat zo vreemd, totdat ik ontdekte dat hij ook kerkelijk is opgevoed. De kerken stromen leeg en lang niet meer iedereen in de kerk is nog levend in zijn of haar geloof. Opnieuw zo verschrikkelijk verdrietig hoe het met ons is gesteld.

Eindigen we dan zo. Is er geen hoop meer? Jawel, bij de Heere is er ALTIJD de mogelijkheid om terug te keren. Laten we daarom vers 5 nog eens lezen. 'Wie overwint', opnieuw dus door de strijd heen, 'zal:...' '

Het tekstgedeelte van vanmiddag sluit hier mooi bij aan. Misschien ervaar jij de afval van het geloof wel in je eigen familie. Misschien voel jij je soms de enige in de straat of op de voetbal die gelooft en is dat niet altijd makkelijk. Als je verhalen leest van de vervolgte kerk in China, Korea of het Midden-Oosten, dan kan die vervolging je diep raken. Gelukkig mag je in de strijd weten dat er Eén is Die je vasthoudt.

Om met elkaar over door te praten:

- Heb je het afgelopen weekend nog nagedacht over de dagopening van vrijdag om ongelovige mensen in jouw omgeving over de Heere Jezus te vertellen of voor ze te bidden?
- Vandaag komt daar een gebedspunt bij. Heb jij iemand in gedachten uit je kerk of familie die het geloof langzaam lijkt los te laten?
- Valt het jou ook wel eens op dat de (Nederlandse) tv-programma's zo antichristelijk lijken te zijn? Waar zou dat door kunnen komen, denk je? Is het dan verstandig om dit soort programma's te blijven kijken? Waarom wel of niet?
- Bestaat er ook de kans dat jij kan afglijden en het geloof vaarwel kan zeggen? Hoe kan je jezelf daar nu al tegen beschermen?

Brief aan Filadélfia

Het woord Filadélfia betekent broederliefde. En net als de andere gemeenten waaraan wordt geschreven, bevindt ook Filadélfia zich in het huidige Turkije. Het was daar een welvarende stad langs een drukke handelsroute omringd door goede landbouwgrond.

Kortom, een toplocatie waar veel geld werd verdiend en veel luxe en welvaart was.

Als je net als de voorgaande dagen de opbouw van de brief hebt bekeken, dan valt op dat in deze brief niet wordt gesproken over de dingen die Hij tegen hen heeft, zoals we bij andere brieven wel lezen. Helaas krijgt de gemeente van Filadélfia ook weinig lof te horen waarmee de Heere Jezus vaak Zijn brieven start. Wat we wel lezen is dat ze weinig kracht hebben. De gemeente stelt weinig voor. Maar gelukkig houden ze ondanks dat toch nog wel vast aan de Naam van de Heere Jezus. Het weinig kracht hebben is niet goed, maar tegelijk komt daaruit wel iets moois voort. Als je het niet zelf kan, dan moet je het volledig van Hem verwachten. En daarom geldt voor hen die zich vast houden aan de Naam van de Heere Jezus, dat ze Hem beter hebben leren kennen. Kijk maar naar hoe de Heere Jezus Zich voorstelt. Hij beschrijft Zichzelf namelijk met andere woorden als we aan het begin van de brieven gelezen hebben. Hij noemt Zich hier de Heilige en Waarachtige. De gemeenteleden die vast hebben gehouden aan het geloof, hebben de Heere Jezus op deze diepe en innige manier leren kennen. Ze hebben Hem ook leren kennen als Zoon van David. Als Koning en Messias van Israël.

Ook deze brief roept ons op om vol te blijven houden. Voor hen die vasthouden aan de Heere Jezus, wacht een grote beloning.

De Heere Jezus sprak tegen Johannes in Openbaring 1:19 dat hij de dingen moest opschrijven die hij had gezien (Openbaring 1), en wat is (Openbaring 2&3), en wat hierna zal geschieden (Openbaring 4 en verder). De brieven gaan dus over de huidige toestand van de gemeenten. Maar als je goed leest en de geschiedenis van de kerk er naast houdt, dan kan je zien dat ook deze brieven een profetisch karakter hebben. Kijk maar mee.

Vanmorgen gaan we met elkaar dieper in op een van de profetische lijnen die er in de brieven te vinden is. Het is in de voorgaande dagopeningen al eerder benoemd, maar nu zetten we ze allemaal even naast elkaar. (Natuurlijk is dit geen absolute waarheid, maar een mogelijke uitleg. Je mag er zeker over discussiëren, als je daarbij de Filadélfia (broederliefde) maar niet vergeet.)

De kern in de eerste brief aan Efeze is dat ze hun eerste liefde heeft verlaten. We zien dit gebeuren in de eerste eeuw na Christus dat de vurige gemeente die we uit de Handelingen kennen verdwijnt.

Dan volgt de brief aan Smyrna. Door het verlies van de eerste liefde, komt er ruimte voor de Satan en manifesteert hij zich als een brullende leeuw. Dat komt tot uiting in de verschrikkelijke Christenvervolging in de 2e en 3e eeuw.

In de 3e brief, aan Pèrgamus, wordt de volgende fase van de kerk beschreven. De vervolging van Satan als brullende leeuw heeft niet het gewenste resultaat. De Christenen blijven vol houden. Satan past zijn tactiek aan en komt nu als engel van het licht. Als gevolg hiervan gaat de kerk zich stellen onder de bescherming van de wereld. Vroeger waren ze wel in de wereld, maar niet van de wereld. Nu komen ze onder de wereld. Dit gebeurt vanaf de 4e eeuw met als bekendste voorbeeld de 'christelijke' keizer Constantijn de Grote.

In de 4e brief, aan Thyatira volgt de fase dat de kerk over de wereld gaat heersen. De Rooms Katholieke kerk had het voor het zeggen. Helaas vol hoerij, misleidingen en afgodendienst. Deze tijd duurde tot 1500.

Toen kwam de 5e brief, aan Sardis. Het protestantisme. Helaas blijkt ook deze opleving niet lang te duren en is er ook in de protestante kerken veel doodsheid.

Dan komen we aan bij onze brief aan Filadelfia en de brief van morgen (aan Laodicea). De oplevingen na de reformatie en de tijd waar we nu in leven.

Als er iets geldt voor onze huidige kerk in West-Europa, dan is het wel dat we weinig kracht hebben. Laten we dan Zijn Woord bewaren en aan Hem vasthouden, zodat onze kroon niet zal worden weggenomen!

Om met elkaar over door te praten:

Als je de lijn volgt van de brieven, dan zie je dat het steeds slechter lijkt te gaan met de kerk. Is dat ook zo? Waarom wel/niet?

Waar komt het nieuwe Jeruzalem vandaan? Waarom?

Welke drie namen worden op jou geschreven als je overwint? Wat denk je dat dat geestelijk te betekenen heeft?

Brief aan Laodicéa

De laatste brief in deze reeks is de brief aan Laodicéa. Laodicéa was een plaats die onder Hiërapolis en Kolosse lag. In Hiërapolis was een bron van geneeskrachtig heet water en dit stroomde naar Laodicéa. In Kolosse was ook een bron met juist verkwikkend koud water en ook dat stroomde naar Laodicéa. Doordat deze wateren bij elkaar kwamen bleef er in Laodicéa water over wat vies en lauw was. En daarom spuug je dat vieze water uit. Voor de mensen in die gemeente was dit dus een heel bekend beeld, alleen wordt dit beeld nu toegepast op hun eigen geestelijke toestand.

De Heere Jezus omschrijft Zich hier als de Amen. Het Einde. De Laatste. Hierna volgt er geen brief meer. Dit is het laatste stadium voor de toekomstige dingen die in de volgende hoofdstukken beschreven gaan worden. Maar dat niet alleen, midden in de ontrouwe van deze zeven gemeenten, die een afspiegeling zijn van ook onze gemeenten, is Hij ook De trouwe en waarachtige Getuige. Hij is het Begin en Hij is het Einde. Alles wordt volmaakt in en door Hem.

Ondanks hun uiterlijke rijkdom zegt de Heere Jezus hier dat ze arm zijn. Ze zijn geestelijk arm en kennen niet het leven in de nabijheid van Hem, of de rijkdom die er is bij God. Ze zijn ook geestelijk blind. Dat wil zeggen dat ze het plan van de Heere niet zien, niet de toekomst van Hem voor ogen hebben en zich niet laten leiden door de Heilige Geest. De naaktheid komt tot uitdrukking in het feit dat ze niet bekleed zijn met de gerechtigheid van de Heere Jezus. Als God naar hen kijkt ziet hij niet het Beeld van Zijn Zoon, maar nog steeds hun eigen gerechtigheid.

'Ieder die Ik liefheb, wijs Ik terecht en bestraf Ik'. Dit vinden wij vaak moeilijk te begrijpen. Hoe kan een bestraffing en een terechtwijzing nu voortkomen uit liefde? Wie heeft enig idee?

God bestraft en vermaant ons in de hoop dat we tot Hem terugkeren. Kijk maar in de brieven die we met elkaar hebben behandeld. God zegt steeds: Als je dit doet.. dan zal Ik.. God komt steeds met Zijn beloften. Als we maar naar Hem terugkeren. Als we maar volhouden.

Als we iets kunnen leren van deze brieven, dan is het wel dat hoe ver we ook zijn afgedwaald, God wil ons bij Zich terug hebben. En dat hoeft je niet te verdienen. Dan kan je niet eens. Het enige wat je moet doen is teruggaan naar Hem.

Om met elkaar over door te praten:

Herken jij wel eens bij jezelf dat je (soms) een beetje lauw wordt? Op welke momenten gebeurt dat?

Wat denk je dat er met het goud, de witte kleren en de ogenzalf wordt bedoeld?

Brief aan Laodicéa in profetisch perspectief

We gaan verder na de brief aan Filadélfia, waar een kleine groep getrouwen in deze wereld nog warm is voor God, waar ze aan Zijn Woord en Naam blijven vasthouden. We komen nu bij Laodicéa. Hier is de warmte verdwenen. Het gaat hier dan bijvoorbeeld om mensen die wel de waarde van het geloof inzien, en er ook (uiterlijk) mee bezig zijn (geweest), maar bij wie hun hart er niet bij is. En zo blijft er ook van de kleine groep volhouders in het geloof helaas niet veel over..

In Filadélfia bezaten de christenen niets meer, dan alleen de Heere. In Laodicéa is dit omgeslagen tot christenen die alles bezitten, behalve de Heere. Ze waren rijk, maar ondertussen stond de Heere wel buiten. Kijk maar in vers 20. Hij hoort er niet meer bij. Hij staat buiten de gemeente. Voor Hem was er geen plaats meer. Hoe confronterend is dat. Iedere zondag vroom in de kerk, maar eigenlijk is er in de kerk helemaal geen ruimte voor de Heere Jezus. Of nog persoonlijker. Jij zit in de kerk en gaat naar een christelijke school, maar in je hart is er geen ruimte voor de Heere Jezus. Zie je hoe herkenbaar deze brief is voor de geestelijke toestand in West-Europa? Of is hij ook kenmerkend voor jou?

In eerste instantie gaat het er in dit gedeelte om dat Christus buiten de gemeente is komen te staan. En wanneer we Hem weer binnen laten in de gemeente, Hij ook binnen wil komen en avondmaal met ons wil vieren. Maar we mogen dit ook persoonlijk lezen. Hoe vaak heb jij het kloppen van de Heere ervaren op je hart? Heb je Hem toen binnengelaten? Of niet? Voel je Hem nu ook kloppen diep van binnen?

Als je Hem binnenlaat in je hart, wil Hij avondmaal met je houden. Dat betekent dat Hij Zijn lichaam ook voor jou heeft willen laten verbreken en Zijn bloed ook voor jou heeft willen vergieten. En als je daar over nadenkt, dat God Zelf zoveel van je houdt dat ondanks wie je bent en wat je hebt gedaan, Die Heilige God zo laag voor jou wilde afdalen. Ja, zelfs Zijn eigen leven voor jou wilde afleggen, dan zie je in dat dit het grootste wonder van de hele schepping is. Dat ook jij bij Hem mag horen!

En het gevolg? Er is nog een belofte. Samen met alle gelovigen mag je dan met Christus regeren op Zijn troon. Hoe dat er precies zal uitzien? Neem eens de tijd om daar zelf (biddend) over na te denken.

Om met elkaar over door te praten:

Waarom denk je dat er in de brieven vaak de woorden: vasthouden, vol houden, weest dan ijverig en overwinnen staan?

Misschien heb jij de Heere Jezus nog nooit in je hart toegelaten. Wat zou Hij nu nog meer moeten doen naast alles wat Hij al gedaan heeft en nog doet, voordat je Hem wilt binnenlaten?

Afsluiting

We zijn aan het einde gekomen van de serie over de brieven uit de Openbaring. Aan het einde van deze serie gaan we terug naar het begin. Waarom? Omdat het goed is om nog een keer terug te kijken naar Wie deze boodschap stuurde.

Als je de lijn van de afgelopen weken hebt gevolgd, dan zie je dat het er niet best voor staat met de gemeente van God. Sterker nog, het lijkt hoe langer hoe verder bergafwaarts te gaan. Het is daarom goed om te kijken naar de Koning van de Gemeente. De Bruidegom van de Bruid.

Johannes zit op Patmos, helemaal alleen. Hij krijgt een visioen en ziet daar ineens Jezus Christus. Johannes kent de Heere Jezus wel. Hij heeft jarenlang met Hem opgetrokken. Toen hij Hem zag, viel hij om Zijn hals. Nee, dat staat er niet. Viel hij als dood op de grond. De Heere Jezus ziet er namelijk anders uit dan tijdens Zijn leven op aarde. Johannes ziet hier de verheerlijkte Christus in Zijn hemelse verschijning. Niet meer de gebrokenheid van Zijn menselijke gedaante, maar de machtige verschijning van God Zelf. Vol majesteit, glorie en heiligheid. Woorden schieten te kort. Johannes staat oog in oog met Hem die alle macht heeft in hemel en op aarde. Met Hem die dood is geweest, maar Zelf de dood heeft overwonnen.

Kijk eens goed, op welke plaats staat de Heere Jezus in Zijn gestalte als Koning? Hij staat tussen gouden kandelaren. Menora's. Dat waren heel bijzondere kunstwerken. Gemaakt vanuit een groot blok zuiver goud, door er met een hamertje op te kloppen. En wat betekenen die kandelaren? Zij zijn het beeld van de gemeente. Hoe bijzonder is dat. Een van de meest kostbare objecten uit het Oude Testament, die in het Heilige stond, gebruikt de Heere Jezus als vergelijking met de gemeente. En dat niet alleen.

Er zijn ook nog de engelen die over die gemeenten waken, die zijn in Zijn hand. De hand Die de hemel en de aarde maakte, Die hand houdt ook de gemeente vast.

Raak je verdrietig als je kijkt naar hoe het er voor staat met de christenheid. Als er weer een misbruikschandaal naar buiten komt uit de kerk, of als er weer een dominee is die niet meer in God gelooft. Of als je misschien wel in je eigen gemeente merkt dat het zoveel om uiterlijkheden gaat en er bijna niet meer over de Heere Jezus wordt gesproken. Richt je ogen dan op Hem. Hij is de Koning. En Hij houdt Zijn Gemeente vast!

Om met elkaar over door te praten:

Maak jij je wel eens zorgen over de toestand van de Kerk in Nederland. Wat zou volgens jou hierin de oplossing zijn?

In hoeverre geeft dit Bijbelgedeelte je rust als je bedenkt dat God Zelf je vasthoudt?

Scheppingsopdracht: werk als instelling van God

Waarom ben je op aarde? Veel christenen geven een antwoord als: om God de loven, om iets voor je naaste te betekenen, om nageslacht op te voeden, om te helpen in de kerk etc. Mooie antwoorden, maar wat zegt God in Zijn Woord daarover?

Vandaag starten wij de dagopeningen met een heel ander antwoord op de vraag waarom je op aarde bent. De Heere God voltooide het maken van hemel en aarde, lazen we zojuist in Genesis 2:1 (uitvoerig wordt dat beschreven in Genesis 1). Hij vormde de mens uit stof (2:7), plaatste de mens bewust in een hof in het oosten van Eden (2:8), liet bomen ontstaan (2:9) en zorgde dat een rivier voortkwam uit Eden, die zich vanuit Eden splitste in vier hoofdstromen (2:10 en verder).

En wat gebeurde er toen? 'De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden' (2:15). Met welk doel? 'Om dien te bouwen, en dien te bewaren' (SV) / 'om die te bewerken en te onderhouden' (HSV).

Als je de vraag stelt 'waarom ben je op aarde' en je laat je leiden door je Schepper en hoe Hij met mensen gestart is, zie je dat God de mens ergens neerzet met als doel dat je daar aan de slag gaat! God zet jou ergens neer, zodat je daar aan het werk gaat. Daarom is LOB (Loopbaanoriëntatie en -begeleiding) zo belangrijk. Of je je talenten benut of niet is niet om het even. God wil dat je werkt, dat je de gaven die Hij jou geeft niet veronachtzaamt.

Daarom is het zo mooi om samen te zoeken naar waar jij goed in bent (kwaliteiten die God je geeft), wat je graag zou willen (motievenreflectie), hoe je dat kunt doen (loopbaansturing), waar je dat kunt doen (werkexploratie) en wie je daarbij kan helpen (netwerken), ofwel de vijf loopbaancompetenties. Met in het achterhoofd: God heeft een plan met deze wereld en hij heeft mij hier geplaatst om dienstbaar te zijn aan Zijn plan!

Bij het eten:

Doe alles wat je doet, ook je werk of je voorbereiden op een plek in de maatschappij, voor de Heere! God zal dat te zijner tijd belonen. En dat hoort bij het dienen van Jezus Christus.

Hoe kun je je werk (of het vandaag daarop voorbereiden) 'voor de Heere' doen?

Om met elkaar over door te praten:

Voorafgaand aan het lezen van Genesis 2: Waarom ben je op aarde?

Naar aanleiding van het lezen van Genesis 2: Waarom ben je op aarde?

Stel dat je 40 jaar voltijd zou werken, wat zou je dan voor moois met die 70.000 uur willen bereiken?

Wat kun je vandaag doen dat bijdraagt aan het realiseren van jouw loopbaan-droom?

Vervolgopleiding: bidden om inzicht in plaats van rijkdom, een lang of makkelijk leven

Als God vandaag tegen jou zou zeggen: 'Vraag wat Ik u geven zal', wat zou jij dan antwoorden?

1. Bij Salomo is dat het geval. Als Salomo in Gibeon is, verschijnt de Heere 's nachts in een droom (3:5). Moet je je voorstellen: de hoge, heilige God komt heel dichtbij, bij een zondig, klein mens. Dat is wat God deed en doet. Toen kwam Hij langs in een droom (en nog wel eens), later kwam Hij zelfs bij ons wonen in Zijn Zoon en nu wil Hij zelfs ín ons wonen door Zijn Heilige Geest.
2. En als God langskomt bij Salomo, zal Hij vast iets belangrijks te melden hebben. Salomo is koning (3:7), leidt een groot volk (3:8), dan gaat God waarschijnlijk iets zeggen met impact, waar de koning en Zijn volk veel aan hebben. Nou, dat loopt dus iets anders. God is zo anders dan wij denken. God verrast vaak, ook in dit gedeelte. God beveelt niet, God doet een aanbod. 'Vraag Mij maar'.
3. 'Vraag Mij maar...' (3:5). **Dat is trouwens ook een kenmerk van God: Hij wil gevraagd worden**, 'Hij wil gebeden zijn' (Gezang 427: Beveel gerust uw wegen, vers 2). Maak jij "gebruik" van dit aanbod?

Van Salomo leren we dat hij bidt om een opmerkzaam hart (3:9). Dat is wel bijzonder; als jonge mensen zijn we wellicht meer geneigd om te vragen of we een mooi leven mogen hebben: een fijne vriendengroep, rijkdom, gezondheid, een goed imago (volgens. 3:11). Salomo is hierin ons tot voorbeeld. En God waardeert Salomo hierin: dit verzoek is goed in Zijn ogen (3:10). God geeft aan Salomo wat hij vraagt, zelfs meer dan dat (3:11-14).

Salomo vraagt specifiek om een opmerkzaam hart, 'om recht te kunnen spreken' en 'om met inzicht onderscheid te kunnen maken tussen goed en kwaad'. Als jij God wilt betrekken bij keuzes en Hem om inzicht vraagt bij een keuze voor een vervolgopleiding: **welk inzicht zou je daarbij willen vragen aan God?**

In wat je vraagt, komt je verlangen openbaar. Waar verlang je naar? Het lied "Wees mijn verlangen" sluit aan bij Salomo's verlangen: 'Wat baat mij rijkdom of eer van een mens? Bij U te wonen is al wat ik wens!' Daarom: 'Geef mij Uw wijsheid, Uw woorden van eer, dat ik in U blijf en U in mij, Heer.'

Bij het eten:

Maak je verlangens aan de Heere bekend, in de wetenschap dat Hij weet wat goed voor je is. Als je je levensweg aan Hem toevertrouwt, dan mag je ook vertrouwen op Zijn leiding.

Schep vreugde in de Heere': hoe doe je dat? En wat is het gevolg?

Om met elkaar over door te praten:

Als God vandaag tegen jou zou zeggen: 'Vraag wat Ik u geven zal', wat zou jij dan antwoorden?

God ziet graag dat je bij Hem komt met je vragen. Wanneer maak je daar "gebruik" van / wanneer niet en waarom?

Als jij bij de keuze voor een vervolgopleiding bidt om inzicht, welk inzicht vraag je dan aan God?

Vervolgopleiding: geleid worden door de Heilige Geest

Een van de onderdelen van goed LOB is: maak gebruik van je netwerk (zie de vijf loopbaancompetenties van afgelopen maandag). Dat is goed: je ouders, docenten, jeugdleiders, vrienden etc. kunnen met elkaar wel inschatten wat bij je past. Toch zijn hun inzichten over jou beperkt. Sommige mensen denken: wat zou het heerlijk zijn als de Heere Jezus ook nu zou rondlopen op aarde, in mijn buurt. Dan zou ik Hem gewoon mijn vragen kunnen stellen. Misschien denk jij dat ook wel: dan zou ik aan de Heere Jezus vragen welke vervolgopleiding ik zou moeten doen. Hoewel Jezus teruggegaan is naar Zijn Vader (16:5), laat Hij ons niet aan ons lot over. Aan Zijn discipelen belooft Hij de komst van de Trooster, de Heilige Geest (16:7).

Wie is de Heilige Geest en wat doet Hij? We belijden met elkaar dat de Heilige Geest 'onze Heiligmaker is, door Zijn woning in onze harten' (NGB artikel 9). Hij zet ons op het goede spoor en is in ons, belijden wij met de Kerk.

In het gelezen Bijbelgedeelte noemt de Heere Jezus de Geest niet alleen de Trooster (letterlijk: Voorspraak, Advocaat), maar ook de 'Geest van de waarheid' (16:13). **De Geest zal 'u de weg wijzen in heel de waarheid'** (16:13): Hij 'zal u in alles onderwijzen' (Johannes 14:26). Als het in 16:13 gaat over 'heel de waarheid' (HSV) of 'al de waarheid' (SV), wijzen de kanttekeningen bij de SV op: 'namelijk, die u nodig zal zijn te weten tot uitvoering van uw ambt'. De waarheid is dus niet een abstract iets, maar de waarheid heeft concreet te maken met je ambt, je werk of opleiding. Voor het doen van je opleiding heb je de Heilige Geest nodig en bij het kiezen van een passende vervolgopleiding niet minder.

Bij de keuze voor een opleiding mogen we God vragen om wijsheid, om antwoorden door Woord én Geest (Psalm 25:2 berijmd) en mogen we ervan verzekerd zijn dat Hij onze Leidsman zal zijn als we de Heere dienen (Psalm 25:6 berijmd).

Bij het eten:

Hoe je bij God? Dan kun je niet zonder de Heilige Geest. 'Immers, zovelen als er door de Geest van God geleid worden, die zijn kinderen van God' (Rom. 8:14). In de grondtaal staat iets als: voortdurend geleid worden, je kunt blijvend niet zonder de Geest bij alles in je dagelijks leven. Dus ook bij het kiezen van een opleiding, heb je Gods Geest nodig. De Heilige Geest, van Wie we weten dat Hij onze zwakheden te hulp komt (Romeinen 8:26), zal je de weg wijzen!

Hoe kun je steeds jezelf herinneren aan de voortdurende leiding door de Heilige Geest?

Om met elkaar over door te praten:

Wie is de Heilige Geest en wat doet Hij?

Wat zegt het jou dat de Geest in al Zijn volheid is uitgestort en wat doe je met de wetenschap dat Hij woont in je hart (NGB artikel 9)? (of geloof/belijd je dat (nog) niet...?)

Betrek jij het werk van de Geest ook in je gebeden met betrekking tot het kiezen van een opleiding?

Mozes: God óf carrière (vandaag óf; morgen én)

Hoe sta jij bekend bij anderen? Welke karaktertrek van jou valt anderen op? Wat denk je wat voor antwoord je krijgt als je aan Mozes' vrienden/familie zou vragen hem te typeren? Misschien verrast het antwoord je. In ieder geval wordt er in de Bijbel dit over Mozes gezegd: **'De man Mozes was zeer zachtmoedig**, meer dan alle mensen die op de aardbodem waren' (Numeri 12:3).

Toch lijkt het er niet op dat we deze eigenschap tegenkomen in Exodus 2. En misschien kun je ook wel andere Bijbelse geschiedenissen opnoemen waarin naar voren komt dat Mozes opvliegerig reageert of verwijtend spreekt. In dit gedeelte lijkt hij ook niet zachtmoedig, maar overmoedig: hij doodt stiekem bijna out of the blue een Egyptenaar en begraaft hem gelijk (2:12). We kennen het vervolg: hij moet vluchten voor de farao (2:15), helpt vrouwen bij het water putten (2:16-19), krijgt een van hen als vrouw en ontvangt zoon Gersom (2:21,22).

Mozes kon kiezen voor een relaxed leven bij de farao (met veel luxe, mooie carrière en veel eer), maar kiest ervoor om op te staan tegen onrecht. Waarom deed hij dat? Wat is zijn geheim? In het Nieuwe Testament wordt veelvuldig gereflecteerd op het Oude Testament. Hoe wordt Mozes daar getypeerd?

Dat lezen we vanmiddag in Hebreeën 11:

- Door het geloof weigerde Mozes een kleinzoon van de farao genoemd te worden (11:24);
- Mozes 'koos ervoor' (!) liever met Gods volk slecht behandeld te worden dan te zondigen (11:25);
- Mozes beoordeelde de smaad van Christus als grotere rijkdom dan Egyptes schatten (11:26);
- Mozes was niet bang voor woede van de koning, bleef standvastig, als zag hij de Onzichtbare (11:27).

Kortom, Mozes gelooft (11:24), maakt daardoor keuzes (11:25), bekijkt alles met een scherp oog (11:26) en is daardoor niet bang, maar standvastig en gefocust op onze goede God (11:27).

Wat leer je hiervan?

- **Bij het dienen van God hoort ook het opstaan tegen onrecht, zelfs als je dat je carrière en je (goede) naam kost.**
- Bij het dienen van God laat je je bij je keuzes leiden door je geloof in God. Dan maar jammer, dat je sommige studies niet meer kunt kiezen, dat zij zo.
- **Geld lijkt wel een aantrekkelijke drijfveer, maar voor je loopbaan moet je je er niet door laten leiden** (zie ook Psalm 62:7 berijmd).
- Ook als je omgeving iets van je keuzes vindt, moet je standvastig blijven en gefocust op God.

Was Mozes zachtmoedig? Nou, dat leek er niet op. Maar God heeft hem zo veranderd (omgekeerd / bekeerd) en moedig gemaakt dat hij God en het geloof in God leidend liet zijn bij zijn loopbaankeuzes!

Om met elkaar over door te praten:

Wat ziet de Bijbel als kenmerkende karaktertrek van Mozes? Snap je dat?

Mozes kon kiezen voor een relaxed leven bij de farao (met veel luxe, mooie carrière en veel eer), maar kiest ervoor om op te staan tegen onrecht. Waarom deed hij dat?

Wat vind jij belangrijk bij het kiezen van een opleiding? Mogen jouw keuzes je ook wat kosten? Kun je voorbeelden bedenken van bepaalde carrières die niet te rijmen zijn met het dienen van je Schepper?

Na sommige studies verdienen je veel meer dan na andere studies. Wat helpt jou om geld niet leidend te laten zijn bij de keuze voor een opleiding?

Jozef: God én carrière

Na gisteren is misschien het gevoel ontstaan dat je niet een mooie carrière mag hebben als je God dient. Gelukkig is de Bijbel niet een dun eenzijdig boekje, maar Gods veelzijdige Woord wat jou en mij elke dag wat te zeggen heeft. Het geloof in God mag je wat kosten, zagen we gisteren; **vandaag lezen we over iemand die zich door Gods Geest laat leiden (41:38), waardoor hij de (minister-)president van het land wordt.**

Jozef heeft een bewogen leven: verwend en vertroeteld door zijn vader (37:3), gehaat door zijn broers (37:4), van de een op andere dag als slaaf verkocht (37:28), onterecht beschuldigd van een Me-too-affaire (39:13-18), opgesloten in de gevangenis (39:20) en vergeten door mensen die hij hielp (40:23). Toch keert God alles om. En... als een oudtestamentische Nelson Mandela komt hij vrij en wordt hij de president van Egypte!

Aanknopingspunten voor gesprek:

- Ook al verloopt Jozefs leven heel moeilijk, God vergeet hem niet. Die moeilijke tijd gebruikt God om hem van een verwend jongetje een door de Geest geleide een-na-machtigste man van het grote Egypte te maken. 'Wie kan Gods wijs beleid doorgronden?' (Ps. 105:10 ber.).
- Een mooie baan die bij je past kan God gebruiken dat de ellendige dingen uit je levensgeschiedenis niet meer op de voorgrond staan of dat je ze zelfs vergeet (41:51). Mensen die niet in de God van Abraham of in Zijn Zoon Jezus Christus geloven, kunnen het wel merken als Gods Geest in je woont (41:38).
- Misschien niet gelijk doordat je dromen kunt uitleggen, maar wel omdat jij iets hebt wat zij niet hebben! (En anderzijds: als Gods Geest niet in je woont, merken anderen dat ook, dan leef je als ongelovige en, hoe vreselijk, sterf je ook als ongelovige...)

- Als je je laat leiden door Gods Geest hoef je je daarvoor niet te schamen, maar mag je, op de plek waar God je stelt, getuigen van Gods plan met deze wereld.
- Je hoeft er niet naar te streven, maar als je je laat leiden door Gods Geest kan het zo zijn dat je op een hoge positie terechtkomt.
- **Als je op een hoge positie terechtkomt, kun je voor veel mensen wat betekenen. Dat is een kans die God je geeft!**

Bij het eten:

Hoewel de farao als machtige koning deze baan aan Jozef geeft, ziet Jozef dat anders: 'God (!) heeft mij tot heer over heel Egypte aangesteld' (45:9).

Hoe kom jij aan een baan? Wie geeft jou die kans? Vergelijk je antwoord met Genesis 45:9

Om met elkaar over door te praten:

Als jij premier van Nederland zou worden, en je laat je leiden door Gods Geest, wat zou je dan willen veranderen? En wat zou je hetzelfde laten in ons land?

Hoe merken niet-gelovigen om jou heen dat de Geest van God in je woont? Of als ze dat niet merken, wat gaat er mis?

Zou je later graag een hoge positie (landsbestuur of in de top van het onderwijs / zorg / bedrijfsleven / etc.) willen krijgen? Waarom wel/niet?

(On)geloof: wat is geloof?

De komende twee weken staan we in de dagopeningen stil bij het thema (on)geloof. Het gaat dus om geloof én ongelooft. Je begrijpt dat er over dat onderwerp heel veel te zeggen zou zijn. Maar we beperken ons. Er komen negen deelthema's aan de orde. Achtereenvolgens zijn dat: 1. wat is geloof? 2. sinds wanneer geloven wij niet meer? 3. wat is een waar (een 'écht') geloof? 4. hoe kom ik aan dat geloof? 5. wat houdt dat geloof in? 6. geloof ik wel genoeg? 7. ik geloof niet... 8. Noach, een geloofsheld, en ten slotte 9. Sara, een geloofsheldin. Hopelijk merk je dat het gaat om heel praktische, tegelijk ook belangrijke vragen. Vragen van levensbelang!

Vandaag hebben we het eerste gedeelte van Hebreëen 11 gelezen. Dat is een heel bekend hoofdstuk waarin heel veel verzen beginnen met de woorden 'door het geloof'. In de middaglezingen zullen we de rest van dit hoofdstuk lezen: vanmiddag vers 7, en dan volgende week vrijdag het laatste vers, vers 40. Hebreëen 11 begint met een korte, maar veelzeggende beschrijving van wat geloof is.

Geloof is om te beginnen de grond (de basis) voor een levende hoop. Vanaf vers 4 wordt aan de hand van oudtestamentische voorbeelden duidelijk gemaakt hoe geloof en hoop functioneerden in het leven van de gelovigen, en hoe die hen aanspoorden tot volharding en trouw. Daarmee wordt meteen duidelijk dat Hebreëen 11 vooral een heel praktisch hoofdstuk is. Er wordt niet maar wat getheoretiseerd en gepraat over wat geloof is. Nee, het gaat om échte mensen. Om mensen zoals jij en ik, om mensen die het geloof beoefenden (in praktijk brachten in het alledaagse leven).

In vers 1 wordt gezegd dat geloof een vast fundament (een vaste grond) is waarop de gelovigen hopen. En dat vaste fundament is dat God hen niet zal begeven en verlaten (Hebr. 13 vers 5 en 6). God zal de gelovigen straks ook deel geven aan Zijn eeuwige en heerlijke toekomst (o.a. Hebr. 6 vers 18-20).

Op de vraag 'wat is geloof?' moet je dus om te beginnen twee dingen noemen. Het is een vast fundament, dus geen misschientje. En het is een zekerheid die ons een eeuwige toekomst met God geeft. Die twee dingen (fundament en zekerheid) zijn belangrijk. Daarmee is ook wel duidelijk dat het woord 'geloven' in de Bijbel toch echt iets anders betekent dan in ons alledaagse taalgebruik. Daar heeft 'geloven' een bepaalde onzekerheid in zich. Maar dat is in de Bijbel absoluut niet zo. Daar is geloven zekerheid!

Volgens Hebreëen 1 houdt geloof ook in dat we overtuigd zijn van de waarheid van wat we niet zien, namelijk de werkelijkheid van God en Zijn Koninkrijk, van Christus en Zijn beloften. En daarmee zijn we bij een derde aspect van geloven. Naast de kernwoorden 'fundament' en 'zekerheid' is het een 'niet zien en toch vast geloven'. Gods Koninkrijk is nog niet tastbaar, Christus en Zijn beloften kunnen we niet in onze handen houden. Maar de gelovige zegt: toch weet ik zeker dat het er is, dat het komt en dat het waar is. Geloven is dus niet maar een bepaald gevoel of een wat zwakke en onzekere overtuiging. Nee, geloven is volgens de Bijbel heel zeker weten en vertrouwen. Ook al zie je niets. Waarom zo zeker? Omdat God betrouwbaar is, omdat Hijzelf de waarheid en de zekerheid is. De vragen over God en de Bijbel zijn dus niet: denk jij dat het klopt? Voel jij er wat van? Kun je het bewijzen? Nee, de vaag is: geloof jij God op Zijn Woord, omdat Hij het zegt?

De Psalm die het rooster vermeldt: een prachtige psalm die heel mooi bij het dagthema past: '*Hij, die Uw naam in waarheid kent / Zal, HEER, op U in zijn ellend' / Vertrouwen, wijf Gij nooit liet zuchten / Hen, die gelovig tot U vluchten.*'

In de middaglezingen lezen we steeds uit Hebreëen 11 (vers 7 op deze maandag, het slot volgende week vrijdag).

Om met elkaar over door te praten:

Zekerheid, vertrouwen, geloven wat je niet ziet: dat zijn de kernwoorden rond het thema 'geloof'. Waarom zijn het dingen die ook in onze tijd zo moeilijk zijn?

Lees samen een gedeelte uit de Dordtse Leerregels: hoofdstuk 1, artikel 4 (over 'Tweeërlei reactie op het evangelie: ongelooft of geloof'). Daar lees je bij 'ongelooft': 'Waardoor de toorn van God op je blijft rusten'. Zet eens een streepje onder woord 'blijft'. Wat betekent dat woord(voor jou)? Bij 'geloof' lees je: 'Zij die het Evangelie aannemen en de Zaligmaker Jezus met een waar en levend geloof omhelzen'. Zet eens een streepje onder woord 'omhelzen'. Wat betekent dat woord(voor jou)?

(On)geloof: sinds wanneer geloven wij niet meer?

Gisteren startten wij de weekopeningen over het thema (on)geloof. Het antwoord op de vraag 'wat is geloof' hoeven we gelukkig niet van de mensen om ons heen te verwachten. Zelfs je eigen inzicht helpt je daarbij niet. Het Woord van God, de Bijbel zélf, geeft daarop een antwoord. Geloven is een vast fundament, is zekerheid en vertrouwen. Geloven is ook de waarheid over wat we (nog) niet zien van God, Zijn Koninkrijk, Zijn beloften en de Heere Jezus Christus.

Het is goed om daar ook de Heidelbergse Catechismus over aan het woord te laten. In Zondag 7 belijdt een christen wat een waar, een oprecht geloof is: *het is 'een stellig weten of kennis, waardoor ik alles voor waarachtig houd, dat ons God in Zijn Woord geopenbaard heeft, maar ook een vast vertrouwen, dat de Heilige Geest door het Evangelie in mijn hart werkt, dat niet alleen anderen, maar ook mij vergeving van zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid door God geschonken is, uit louter genade, alleen om de verdienste van Christus wil.'* Daar vind je dus ook die kernbegrippen 'zekerheid, waarheid, vertrouwen'.

Vandaag slaan we de zwartste bladzijde uit de Bijbel op. Het gaat in Genesis 3 over de zondeval, het moment waarop Adam en Eva -en met hen wij allemaal!- bij God vandaan zijn gegaan. Het is het begin van alle aardse ellende. Toen hebben we het geloof verloren. Het is wel duidelijk wat de oorzaak voor die zondeval is. De duivel zit erachter. Hij heeft twijfel gezaaid en de hoogmoed -het als God willen zijn- daarvoor ingezet.

God had Adam en Eva goed geschapen, naar Zijn beeld, en hun de Hof van Eden als woongebied toegewezen. Ze mochten daar van alle bomen eten, behalve van één: *'Maar van den boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten; want ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven'* (Genesis 2:17). De listige slang wist Eva ervan te overtuigen dat ze door het eten van vruchten van die boom alleen het verschil tussen goed en kwaad zouden leren kennen. En dat ze er niet door zouden sterven. De vruchten zagen er ook nog eens aantrekkelijk uit, dus Eva nam ervan en gaf ook Adam ervan.

Denk nu niet: dat was tóen, dat was dáár. Dat is lang geleden. Dat was een eenmalige actie van satan. Nee, de duivel blijft bezig om jou ongelovig te maken en te houden. Op diverse plaatsen in de Bijbel worden we voor zijn blijvende activiteit gewaarschuwd. Denk bijvoorbeeld aan 1 Timotheüs 4 vers 1. Juist 'in de laatste tijden zullen sommigen afvallen van het geloof, zich begevende tot verleidende geesten, en leringen van duivelen.' Dus juist in de eindtijd is satan actief. En de eindtijd is ingegaan bij Jezus' Hemelvaart. In die tijd leven we dus nu. Ben je je er bewust van dat satan actief is, nu zelfs als nooit tevoren?

We noemden Genesis 3 de zwartste bladzijde. Toch zie je ook daar al de lichtstraal van Gods genade. In datzelfde hoofdstuk lezen we de zgn. 'moederbelofte'. Dat is de eerste belofte, de 'moeder' van alle andere beloften in de Bijbel die de komst van en de verlossing door Jezus Christus aankondigt. 'En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u den kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen.' God blijft de mens zoeken. Ben je je ook dat bewust?

De Psalm die we vandaag zingen, is passend: een gebed om genade en vergeving. Bidden en vragen om vergeving zijn onlosmakelijk aan het geloof verbonden.

Om met elkaar over door te praten:

Dit hoofdstuk tekent ons heel duidelijk dat we van huis uit niet geloven en waarom dat zo is. Bespreek met elkaar waarom dit zo'n moeilijk hoofdstuk is, iets waar al heel veel mensen op stuk gelopen zijn en om die reden het geloof om vaarwel gezegd hebben

Lees met elkaar Zondag 7 van de Heidelbergse Catechismus. Lees beide vragen en antwoorden en vraag je docent of hij de moeilijke en/of woorden wil uitleggen. Wat vind je het mooiste gedeelte van antwoord 21?

(On)geloof: wat is een waar (een écht) geloof?

Vandaag en morgen staan we bij deze vraag stil: wat is een waar geloof? De gelijkenis van vandaag kennen we wel: die van de wijze en de dwaze bouwer. De Heere Jezus sluit in ons Bijbelhoofdstuk Zijn Bergrede af. En dat doet Hij dus met deze bekende gelijkenis. En juist deze gelijkenis kan ons veel leren als het gaat om de vraag 'wat is een waar geloof?'.

Jezus benadrukt in deze gelijkenis het grote belang van gehoorzaam zijn aan Zijn woorden, aan wat God ons in de Bijbel bekendmaakt. Hij vergelijkt zo'n gehoorzaam iemand met een verstandige man die zijn huis bouwt op een rots. Wat is gehoorzaamheid? Dat is het ter harte nemen (écht luisteren en dóen) van het onderwijs van Jezus, dat daadwerkelijk toepassen in je leven ('horen en dezelve doen', vers 24).

Het gaat in deze gelijkenis dus over twee mensen. Zij willen beiden een huis bouwen. Daarin komen ze met elkaar overeen, maar verder lijken ze in geen enkel opzicht op elkaar. De één handelt namelijk wijs en de ander dwaas! Met die bouwers bedoelt de Jezus twee soorten mensen. En dan is het niet zo dat we de ene soort buiten de kerk en de andere erbinnen moeten zoeken. Ook in de kerk zitten dwaze bouwers, mensen die ongehoorzaam zijn en Jezus' oproep tot geloof en bekering naast zich neerleggen. We moeten dus allemaal in de spiegel kijken. Op wie lijken wij?

Om die vraag te beantwoorden staat dus het woord 'gehoorzaamheid' centraal. Dát is de scheidslijn tussen de wijze en de dwaze bouwer. Als je geen ernst maakt met het onderwijs van Jezus ben je zoals die dwaze bouwer. Je levenshuis staat nog wel overeind, maar het is ieder moment in gevaar. Als er stormen en slagregens komen, stort je levenshuis als een kaartenhuis in elkaar. Wat wordt met die stormen en slagregens bedoeld? De tegenslagen in je leven, ziekte en alles wat je leven bedreigt. Uiteindelijk wordt er vooral dit mee bedoeld: het onafwendbare moment dat we moeten sterven. En dat moment komt er voor iedereen.

Wie denkt dat het verschil tussen beide bouwers meteen al duidelijk is, wordt hier gewaarschuwd. Als beide mannen klaar zijn met bouwen is er tussen de twee huizen namelijk weinig verschil te zien. Ze zien er alle twee deugdelijk (goed en stevig) en solide uit. Het verschil blijkt pas als het te laat is.

Zolang de zon schijnt, is er geen probleem. Maar straks komt de wintertijd: zware stormen en hevige regens. Dan golft het water met geweld de berg af, alles meesleurend wat in de weg staat. Zullen de huizen het dán uithouden? De vloeren trillen, de muren dreunen en de daken kraken. En dan blijft dat ene huis staan. Niet omdat het zo sterk was, maar omdat het op een steenrots gebouwd was. Wat op Christus gefundeerd is en Hem gehoorzaam is, dat staat vast.

Met het huis van de dwaze bouwer loopt het heel anders af. Toen de waterstromen en de stormen tegen zijn huis aan beukten, werd de harde aardkost, waarop hij zijn huis gebouwd had, week. Alles spoelde weg. Het huis verloor daardoor zijn vastigheid. De wanden begonnen te zakken en te scheuren. Alles werd uit zijn voegen gerukt en met een geweldig gekraak stortte het ineen. Dat huis viel en zijn val was groot! Zelfs de puinhopen werden nog door het water meegevoerd. En toen het huis ineens stortte, kwam ook de bouwer met zijn gezin jammerlijk om! Dat is het verschrikkelijke einde van iemand die het huis van zijn hoop bouwt op een zandgrond.

Deze vraag is dus van levensbelang: welk fundament heeft jouw levenshuis?

De Psalm die het rooster vermeldt, heeft het heel duidelijk over vastheid en vertrouwen. *'Welzalig zij, die, naar Zijn reine leer / In Hem hun heil, hun hoogst geluk beschouwen'*.

Om met elkaar over door te praten:

Deze gelijkenis is heel bekend. Waarom denk je? Spreekt deze gelijkenis jou aan? Waarom?

Als je om je heen kijkt, zijn er ontzettend veel mensen die hun levenshuis op een heel ander fundament bouwen: bijvoorbeeld op hun kennis, op hun bezit, op hun eigen zekerheden.

Vind jij het moeilijk zijn om zo'n verstandige bouwer te zijn? Waarom wel/niet?

On)geloof: wat is een waar geloof?

Vandaag nog één keer de aandacht voor de vraag 'wat is een waar geloof? We lezen een gedeelte uit Paulus' brief aan de Galaten. Het is een moeilijk hoofdstuk. We proberen de belangrijkste dingen eruit te halen.

Paulus verdedigt hier het Evangelie van rechtvaardiging door het geloof. Dat laatste betekent dat een waar, een écht geloof je rechtvaardigt voor God (je staat dan weer in een goede verhouding tot Hem). En dat verdedigt Paulus hier tegenover mensen die denken dat ze door slechts de wet te houden het met God in orde kunnen maken.

Het geloof richt zich namelijk op gehoorzaamheid aan Christus. En door dat geloof in Christus rekent God ons rechtvaardig. Wat we door de zondeval, onze zondige aard en dagelijkse zonden kwijtraakten en steeds weer kwijtraken, krijgen we opnieuw in Christus.

In dit hoofdstuk wordt Abraham, die we wel noemen 'de vader van alle gelovigen' ons als voorbeeld gegeven. Wie gelooft in Christus hoort bij de gelovige Abraham en wordt op dezelfde manier zalig als hij. Het gaat in dit hoofdstuk net als gisteren om gehoorzaamheid. Gods wet eist totale gehoorzaamheid van ons. Maar omdat ons dat niet lukt, worden we 'vervloekt' (vers 10). De enige manier om volledig gehoorzaam te zijn, is het geloof in de Heere Jezus Christus (vers 11-13). Hij is op Golgotha als vervloekte in onze plaats de kruisdood gestorven (vers 13). Door de dood van Christus krijgen ook degenen die in Hem geloven, ook de heidenen, de zegen van het rechtvaardig-zijn voor God.

In vers 16 gaat het over 'beloften'. Paulus zegt eraan voorafgaand dat zelfs een menselijk verbond (een contract, een testament) altijd blijft. Dat moet altijd worden nageleefd en het blijft onveranderd. En zo is ook de belofte aan Abraham onveranderlijk. Denk aan deze belofte van de Heere God aan Abraham: *'En Ik zal u, en uw zaad na u, het land uwer vreemdelingschappen geven, het gehele land Kanaän, tot eeuwige bezitting; en Ik zal hun tot een God zijn'* (Genesis 17 vers 8). Die belofte geldt niet alleen voor Abraham, maar ook voor allen die door een waar geloof aan Jezus Christus verbonden zijn. In de weg van gehoorzaamheid aan Christus krijgt iedere gelovige wat aan Abraham is beloofd.

Ik zal je tot een God zijn en Ik zal je de eeuwige rust geven; dat belooft God dus in Genesis 17, aan Abraham. En niet alleen aan hem, maar aan ieder die gelooft en Christus gehoorzaamt. Geloof je dat?

Het is een mooie en bekende psalm die we vandaag zingen: *'HEER', ai maak mij Uwe wegen / Door Uw Woord en Geest bekend.'* De Heilige Geest wil ons vanuit het Woord van God leren wat een waar geloof is.

Om met elkaar over door te praten:

De brieven van Paulus zijn soms moeilijk te begrijpen. Bespreek nog eens met elkaar wat nu het belangrijkste in dit hoofdstuk is.

'Ik zal u tot een God zijn', zo zegt God tegen Abraham. Wat wil Paulus ons in Galaten 3 over die belofte duidelijk maken?

(On)geloof: hoe kom ik aan dat geloof?

Wat geloven is, wat een 'waar geloof' is, heeft de afgelopen dagen de aandacht gekregen. Dat is prachtig, zeg je misschien. Maar ik heb het niet, dus het is theorie. Het gaat over anderen, niet over mij. Diep in je hart zou je het ook wel willen hebben. Maar hoe krijg ik dat? Hoe kom ik aan dat geloof? Het Bijbelgedeelte van vandaag wil ons helpen hier een antwoord op te krijgen.

Het is een bekende geschiedenis. De Heere Jezus is opgestaan uit de dood. Hij heeft dood en graf overwonnen. Het is Pasen geweest. De discipelen hebben zich teruggetrokken achter gesloten deuren (vers 19), uit angst voor de Joden. Uit vers 18 blijkt dat de discipelen weten dat hun Heere Jezus is opgestaan. Immers, Maria Magdalena heeft het hun verteld. Maar blijkbaar overheersen twijfel en angst nog.

En zo kan het ook met ons zijn. We weten en kennen de Bijbelse boodschap, het Evangelie van genade voor verloren zondaren. Maar.. Er zijn zoveel ja-maars. Wat is er nu nodig om dat te doorbreken? Johannes 20 leert het ons: de Heere Jezus komt Zelf. In dit gedeelte is Hij er zomaar, onverwachts. Hij breekt door de gesloten deuren heen en zegt: 'Vrede zij u.' Maar Hij doet méér. Hij laat hun Zijn doorstoken handen en zijde zien! Als teken dat Hij het echt is (vers 20)! Hij blaast op hen als teken dat zij de Heilige Geest ontvangen (vers 22).

En dan komen we Thomas tegen. De pessimistische Thomas, de spreekwoordelijke 'ongelovige Thomas'. Uitgerekend hij was er niet bij toen Jezus Zich openbaarde en de discipelen de tekenen van Zijn lijden liet zien. Natuurlijk, de anderen vertellen het hem wel. Maar Thomas heeft méér nodig. Hij moet zelf de tekenen van Jezus' lijden zien en tasten (vers 24).

Acht dagen later gebeurt het. De discipelen zijn opnieuw bij elkaar, nu met Thomas erbij. Jezus' verschijning herhaalt zich. Opnieuw en onverwachts is Hij daar weer, weer door gesloten deuren heen gebroken.

Verwijt Hij Thomas meteen zijn ongelovigheid? Nee, Hij komt hem tegemoet. Hij nodigt hem uit te zien en te tasten. En dan breekt het geloof bij Thomas door (vers 28): *'Mijn Heere en mijn God.'* Pas daarna komt de Heere Jezus met die bekende woorden, een milde en liefdevolle terechtwijzing (vers 29): *'Omdat gij Mij gezien hebt, Thomas, zo hebt gij geloofd; zalig zijn zij, die niet zullen gezien hebben, en nochtans zullen geloofd hebben.'*

Hoe kom ik aan dat geloof? Dat was je vraag. Het antwoord is: zelf kun je het niet, zelf regel je het niet. Maar de Heere komt onverwachts. Dwars door de gesloten deuren breekt Hij heen. Hij doet het! Neem dát voor zeker aan, vertrouw dáárop. Geef je daaraan over, biddend om Zijn Heilige Geest!

De mooie psalm die het rooster vermeldt, is van toepassing op Thomas: *'De HEER' wild' op mijn kermen / Zich over mij ontfermen / Hij heeft mijn stem verhoord / (...) / Hij houdt getrouw Zijn woord.'*

Om met elkaar over door te praten:

De ongelovige Thomas komt na Jezus' verschijning met een heel mooie geloofsbelijdenis: 'Mijn Heere en mijn God.' Luther heeft eens gezegd dat het geheim van het geloof in de bezittelijke voornaamwoorden zit. Bespreek dit met elkaar, ook aan de hand van andere teksten (bijvoorbeeld uit de Psalmen).

De Heere kan ook 'zomaar' (voor ons onverwachts) in je leven komen. Dan laat Hij zien wie Hij is, wie Christus is en wie/hoe jij bent. Lees de gelijkenis van 'De schat in de akker' (Matthéüs 13 vers 44). Bespreek met elkaar: was die schatvinder nu een schatzoeker, of een 'toevallige' schatvinder? Breng dat ook in verband met ons Bijbelgedeelte.

